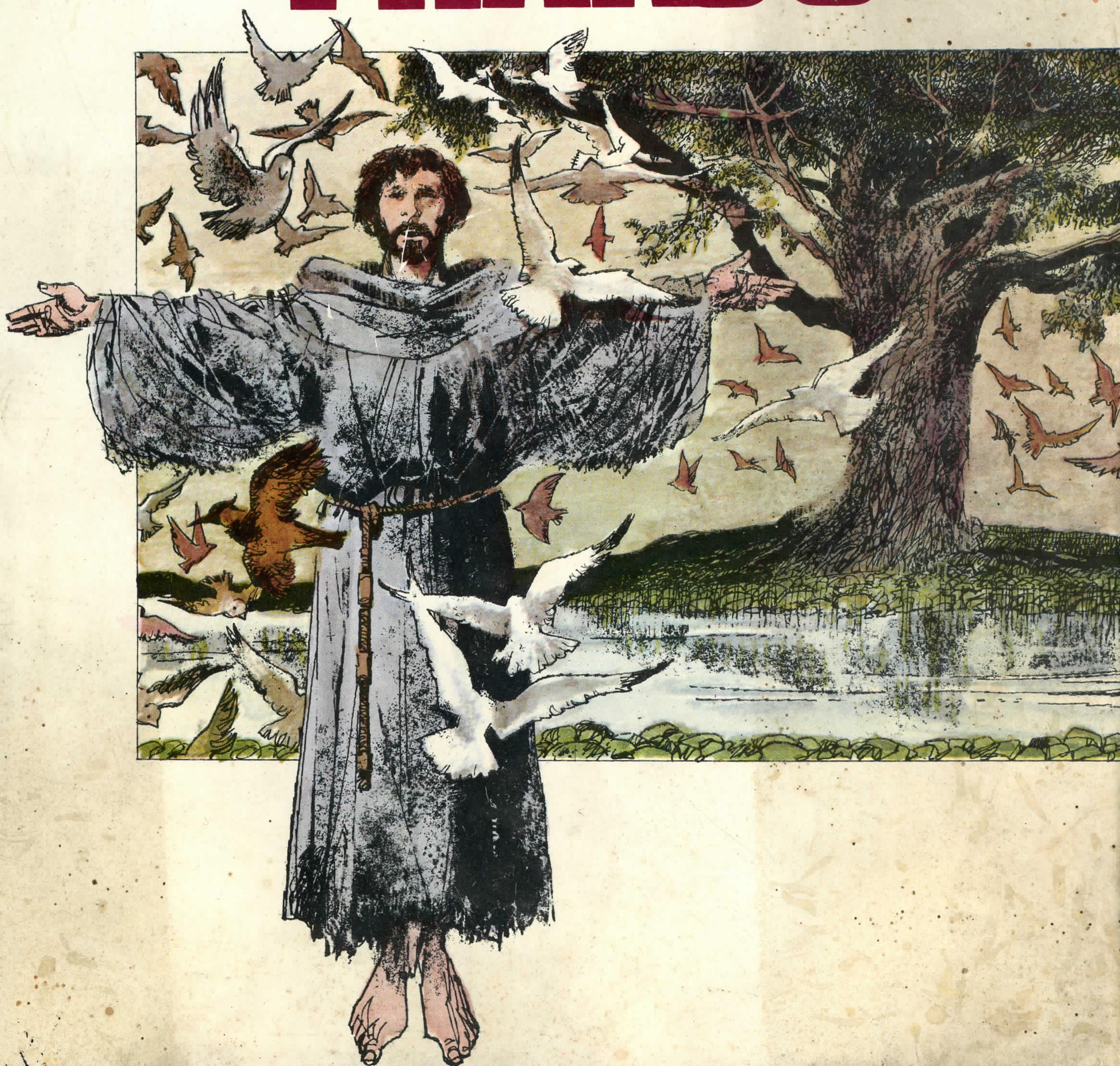
BRAT FRANJO

BRAT
FRANJO

BRAT FRANJO

emp - edizioni messaggero - padova

Disegni di Dino Battaglia

Testo a cura di Laura Battaglia
e Giovanni M. Colasanti

FRATE FRANCESCO

E I SUOI FIORETTI

Preveli:

Bonaventura Duda
Antun Jesenović
Nikola Vukoja

BRAT FRANJO

Poruka ljubavi i umjetnosti

Franjo je bio sin trgovca tkaninom, a rodio se u jednom od tolikih općinarskih gradova Italije, u Asizu.

Općinarskim se gradom zove grad čiji su žitelji bili zanatlije i trgovci. Zanatlije, ljudi domišljati i radini, nisu znali ni čitati ni pisati. A trgovci, okretni i poduzetni, znali su samo računati. Kako ih poučiti, osobito u istinama vjere? Bilo je to u ono vrijeme moguće govorenom riječju, to jest propovijedima.

Samostanci su živjeli unutar samostana, gdje su molili i radili. Njihova je lozinka bila: »Ora et labora — Moli i radi!« Tko bi zaželio njihovu riječ pouke i ohrabrenja trebalo je da dođe u njihove opatije i da klekne u njihove tamne crkve.

Franjo Asiški mislio je na zanatlije što nisu mogli napustiti svoje radionice; mislio je na trgovce kojima je bilo nemoguće zatvoriti svoje dućane ili skrenuti sa svojih putova koji su ih vodili na domaće i strane sajmove. Stoga je zamislio leteću propovijed, iz kraja u kraj, iz grada u grad: propovijed jednostavnu, jasnu, kratku, kadru da neposredno saopći istinu vjere.

Tko želi da bude shvaćen, treba da sam prije bistro vidi. Stoga Franjo nije samo propovijedao, on je kazivao. Zato se nazivao »Božji pjevač«.

Evo nekih prizora njegova evanđeoskog kazivanja. Da bi pokazao kako se odriče zemaljskih dobara radi nebeskih, svukao se u asiškoj biskupiji; vratio je ocu odjeću i gol se sklonio pod plašt biskupov.

Da bi očitovao kako se odriče nasilja, bogatstva, vlasništva, užitaka, otpasao je svoj pas i opasao bokove zauzlanim užetom.

U to se vrijeme sve nosilo o pasu: mač, kesa, mastionica, rukavice itd. Time što je odbacio kožnat pas, Franjo je očitovao da odbacuje mač nasilja, kesu bogatstva, mastionicu za pisane ugovore, rukavice elegancije itd.

Da bi pokazao kako se ljubav može vršiti na herojski način, zagrlio je jednoga od gubavaca koje su svi izbjegavali.

Da bi očitovao da se okrutnost nadvladava dobrotom, pošao je u susret vuku iz Gubbija i bratski mu pružio ruku.

Da bi ljudi shvatili kako ljubav svi shvaćaju, propovijedao je i pticama koje zastaše da ga slušaju.

Da bi ljudima pokazao koliko je Isus na zemlji trpio, izumio je prve Jaslice, u šumici kraj gradića Greccio.

Mogli bismo tako nastaviti sve do njegove smrti, kad je zaželio da ga skinu s postelje i polože na golu zemlju. Gol se rodio, gol se htio vratiti majci zemlji.

Svaki Franjin čin bio je vidna pouka. Riječi bi uvijek popratio činima. Htio je da svijet vidi i shvati tako ljepotu Evanđelja, to jest poruku koju je Krist donio svijetu.

Franjo je sa svojom braćom (tako ih je nazvao jer jesu i treba da budu braća svih stvorenja) obično propovijedao na trgovima općinarskih gradova. Pučanstvo bi hrlilo, sve sami zanatlije i mali trgovci, jer su riječi Franjine i riječi njegove braće bile jednostavne i iskrene.

A kako govorena riječ često ulazi na jedno uho unutra da bi na drugo izišla van, a da se ne ureže u dušu i ne zaustavi u savjesti, Franjo je, kako smo rekli, kazivao — recimo čak »krasnoslovio« — i tako je nadahnuo

sveta skazanja, to jest srednjovjekovno kazalište, što se davalo u predvorjima crkavà.

No to nije bilo sve. Sljedbenici su Franjini brzo shvatili da bi stalnija i trajna prikazba bila uspješnija za uočavanje i bolje shvaćanje.

Potpomoći uočavanje i shvaćanje i to ne više posredstvom riječi nego posredstvom slika — to je zadaća likovne umjetnosti.

Likovnu su umjetnost franjevci pozvali da postane učiteljica žitelja slobodnih općina. Evo zašto se primjer i poticaj Franje Asiškog izvanredno odrazio na polju umjetnosti. »Potpomoći uočavanje i bolje shvaćanje« — to bijaše nova lozinka koju je Franjo donio žiteljima općinarskih gradova i okolice.

I poslije njega, poslije njegove braće poruku preuzeše umjetnici koji su svojim slikarskim i kiparskim umijećem nastojali učiniti vidljivima istine vjere. Tako i sami zidovi postadoše »riječ« svojim likovnim nizovima u kojima je slikarski izražena »Biblia pauperum — Biblija siromaha«.

Doista, siromasi nisu znali čitati i nisu imali knjiga, ali su izvrsno razumijevali likovni govor umjetnosti, kao što i malo dijete razumije moderne stripove. Može se reći da je strip nastao prije sedam stoljeća sa sv. Franjom Asiškim. On nije bio slikar, ali je bio, kako smo rekli, čudesan i uzvišen izvoditelj: »Božji pjevač«. Njegov je primjer nadahnuo cijelu novu, likovnu i izražajnu umjetnost.

I ta se umjetnost nije ograničila samo na crkve i samostane. Ušla je u općinske palače gdje je poučavala građane uljuđenu životu; ušla je u privatne kuće gdje je ljude učila životu moralnom; ušla je u cehove umjetnika gdje je učila društvenosti. Otada umjetnost ima funkciju: funkciju poučavanja, odgajanja, ohrabrenja i utjehe.

Snaga svetosti! Franjo Asiški ne bijaše teoretičar umjetnosti, ne bijaše ni političar; bijaše svetac i kao takav bio je — dakako i nehotice, a svakako bez težnje da to bude — i umjetnik, i političar, i glavar. Dostajao je njegov primjer ljubavi i poniznosti da ga slijede ne samo njegovi učenici nego i umjetnici koji su shvatili važnost poruke ljubavi koju je svijetu donio Krist, a koju je ponovno oživio Franjo Asiški, pjevač Božji i brat svih stvorova.

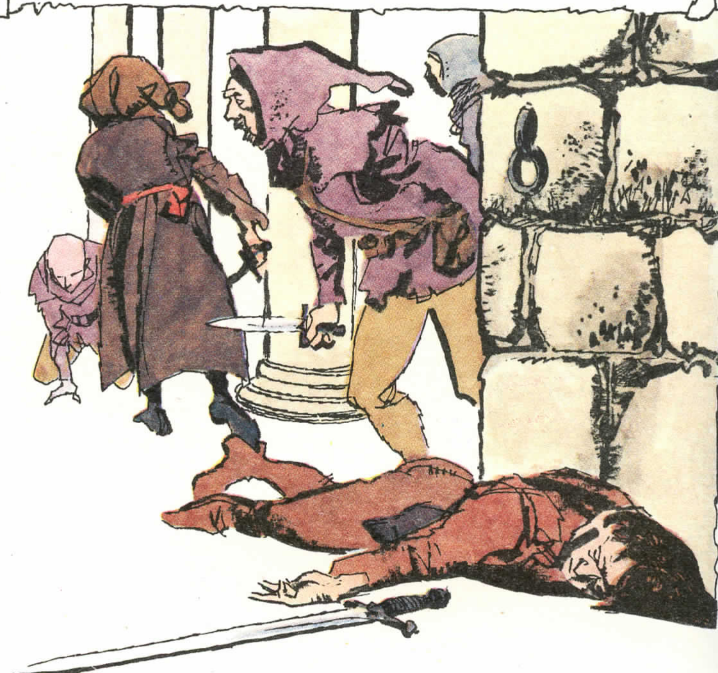
Piero Bargellini

KAKO SE FRANJO,
CVIJET ASIŠKE OMLADINE,
NEGDJE GODINE 1200.,
POČEO ZALJUBLJIVATI U
GOSPOĐU SIROMAŠTINU, I KAKO
SE ODREKAO OČINSKE BAŠTINE
DA BI POSVE SLOBODAN SLUŽIO
KRISTU I SIROTINJI.

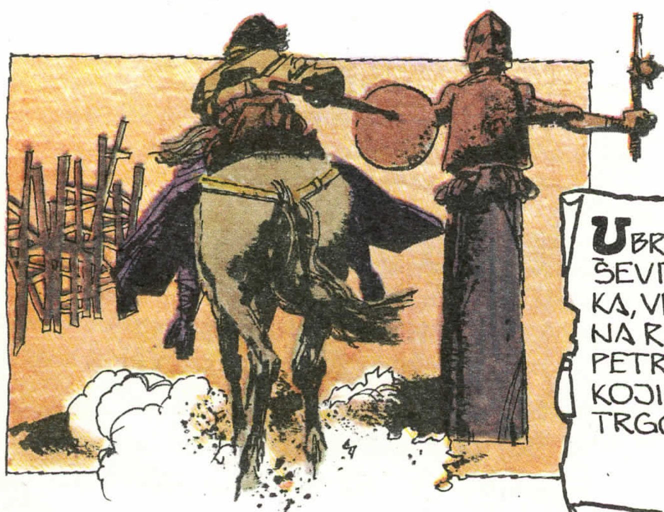
NEMIRNI MLADIĆ

...U ASIZU RODIO SE FRANJO KOJI ĆE ČITAV SVOJ ŽIVOT PROPOVIJEDATI MIR I POSTATI SIMBOL SVEOPĆEG BRATSTVA.

MAJKA IVANA, ZVANA PIKA, NAUČILA GA OTMJENU VLADANJU KOJE JE ZRAČILO I IZ NJENA PRIČANJA O ČUDESNIM VITEŠKIM DJELIMA.

... I TADA ORLANDO UZE MAČ: O MAČU MOJ, KAKO LI SI LIJEP, KAKO SJAJAN!...

SAN O VITEŠKOJ SLAVI SVE JE VIŠE OBUZIMAO SRCE MLADOGA FRANJE.

NE VOLIM OČEV POSAO! NE ŽELIM BITI TRGOVAC! POSTAT ĆU VITEZ... BIT ĆU VELIKI VOJSKOVOĐA!

GODINA 1202. NEKI SE ASIŠKI VITEZOVI PRIPREMAJU NA ODLAZAK U PUGLIE. ŽURE U POMOĆ HRABROM GVALTERU IZ BRIENNE KOJI SE BORI PROTIV OTIMAČA PRIJESTOLJA KOJE JE PRIPADALO MALODOBNOM FRIDRIHU II. I FRANJO ODLUČI POĆI S NJIMA.

POGLEDAJTE FRANJU! IZGLEDA KAO NEKI PRINC!

SAMO SE VI SMIJTE... VRATIT ĆU SE KAO VITEZ. UBIT ĆU STOTINU NEPRIJATELJA I DRUGU ĆU STOTINU ZAROBITI.

PROBUDI SE, FRANJO! OVDJE NEMA ŠALE.

NE ŠALIM SE NI JA! PAZI, INAČE ĆU TE PROBOSTI!

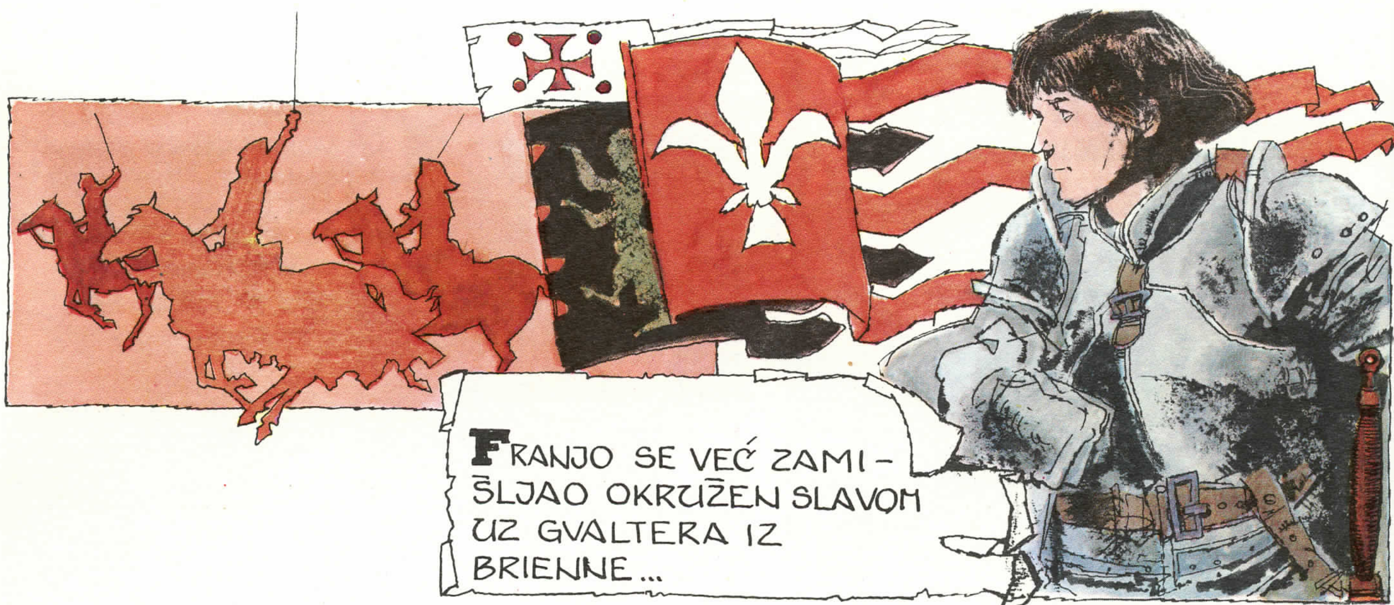
BRZO MLADIĆI, KREĆEMO! NA KONJE!

SPREMNI SMO, PLEMENITI GOSPODINE! NA VAŠU ZAPOVIJED!

ZBOGOM, MAJKO!

ČUVAJ SE, SINKO... ZBOGOM!

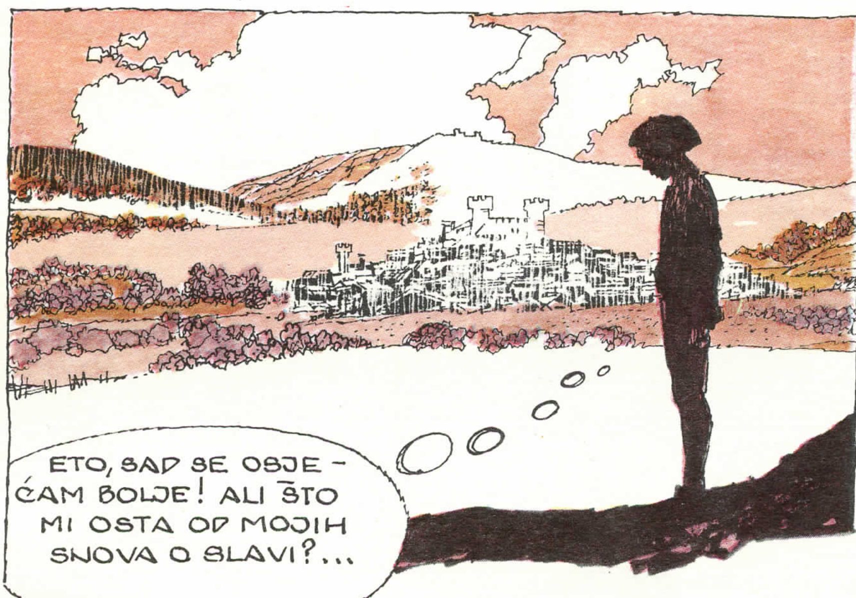
HAJDE NE PLAČI; VIDJET ĆEŠ, DOBRO ĆE MU TO POĆI... ZBOGOM, FRANJO!

NO NIJE STIGAO DALJE OD SOPLETA, VEĆ NA PRVOM ODMORIŠTU SPOPADOŠE GA PRVE SUMNJE.

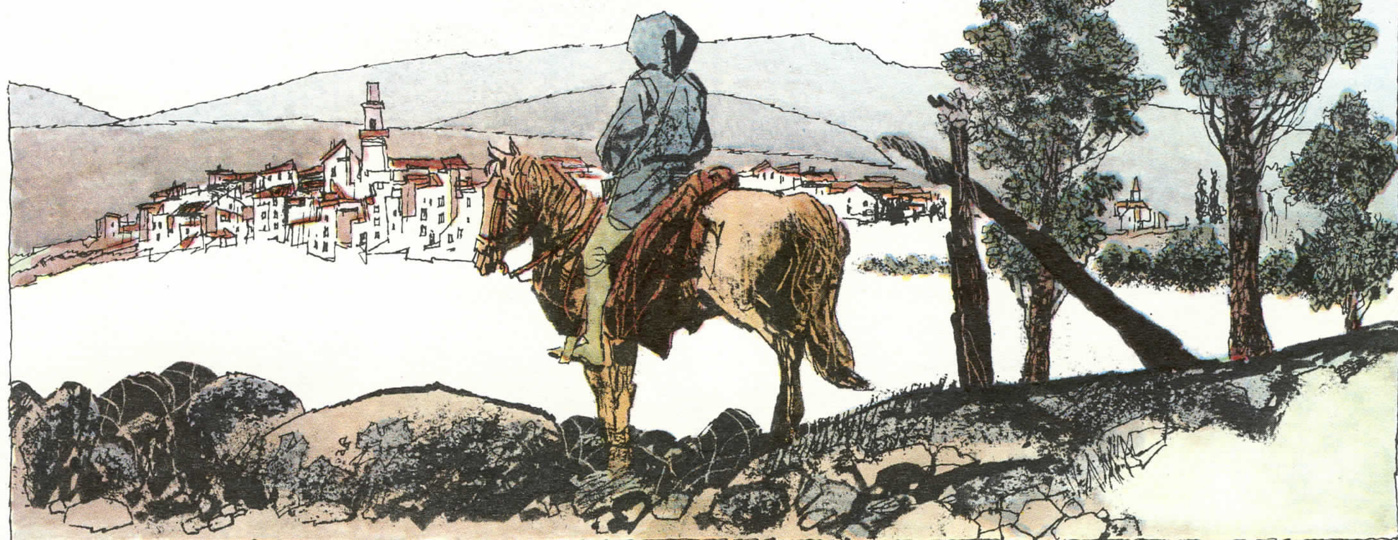

VRATIO SE KUĆI, PROMIJENJEN. NIJE VIŠE POSJEĆIVAO VESELA DRUŠTVA, NIJE VIŠE UŽIVAO U ZABAVAMA KAO NEKADA. POMAGAO JE OCU, ALI NIJE VOLIO TAJ POSAO. ČESTO JE SAMO ŠUTIO — I RAZMIŠLJAO.
NO JEDNOG DANA ODLUČI, ZAMOLI OCA DA SMIJE U RIM NA HODOČAŠĆE. I ODMAH KRENE.

SABRANO JE MOLIO NA GROBU APOSTOLA PETRA. NADAO SE ODGOVORU NA SVOJE SUMNJE I NEMIRE.

IZAĐE VEDRIJI... POGLEDA UOKOLO...
LIJEPI HODOČASNIČE, PODAJ NAM ŠTOGOD...
IMAŠ PUNU KESU...

FRANJO ZAMIJENI ODIJELO ZA DRONJKE I MIRNO SJEDNE K NJIMA.

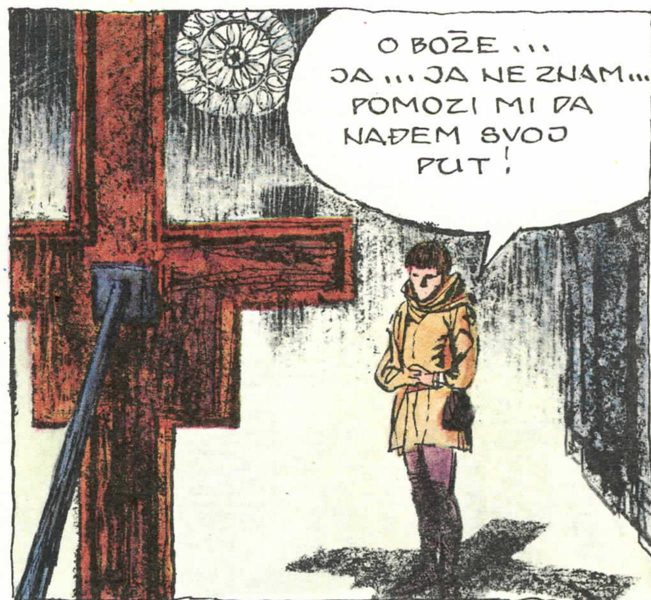

I VRATIO SE U ASIZ ZAMIŠLJENIJI NO ŠTO JE BIO PRIJE. LUTAO JE POLJIMA POTIŠTEN I ZAMIŠLJEN...

SPUŠTALA SE VEČER, I ON SE UPUTI KUĆI. IZNENADA PROTRNE; ČUO JE GLAS GUBAVČEVA ZVONCA...

ZAUSTAVI KONJA; SKOČI NA ZEMLJU I NAGLO ZAGRLI TOG JADNIKA.

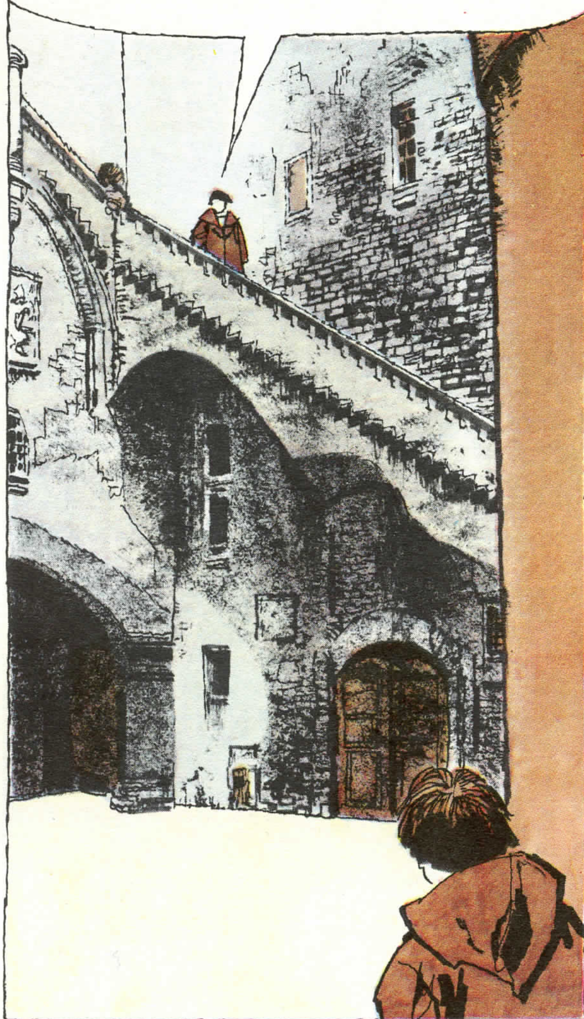
OD TOGA DANA FRANJO, VESELI ASIŠKI MLADIĆ, POSJEĆUJE BOLNICU ZA GUBAVCE. UMIVAO JE I PREVIJAO RANE BOLESNICIMA.

konačna odluka

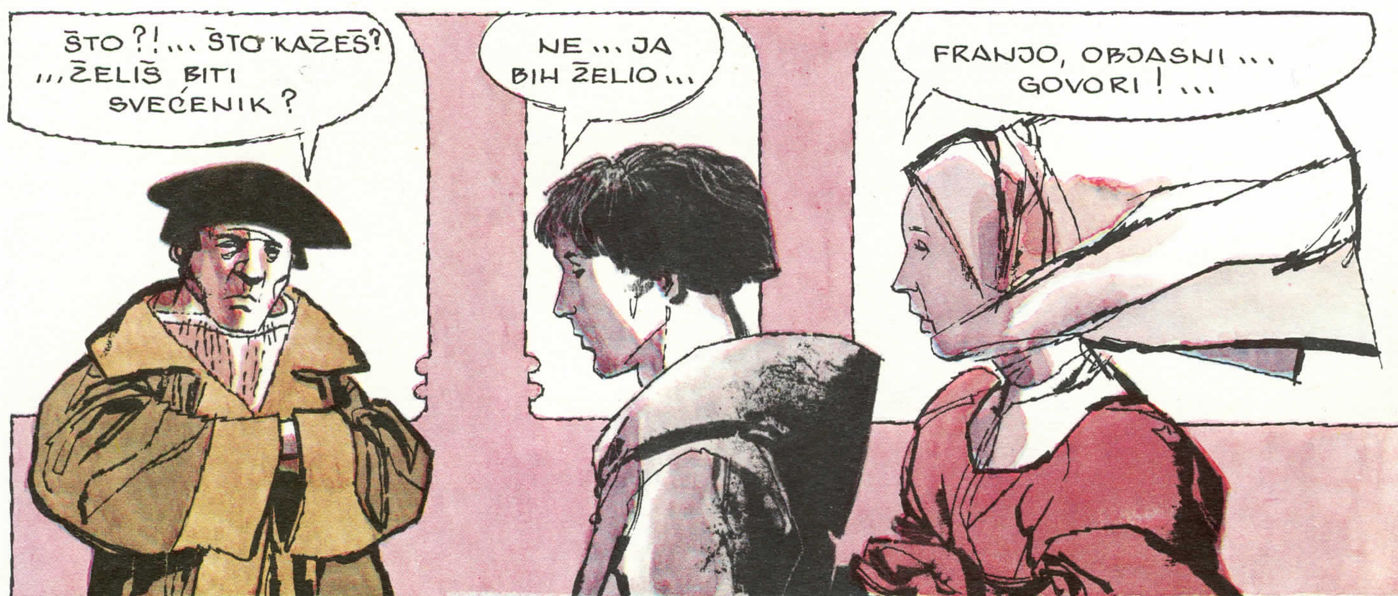

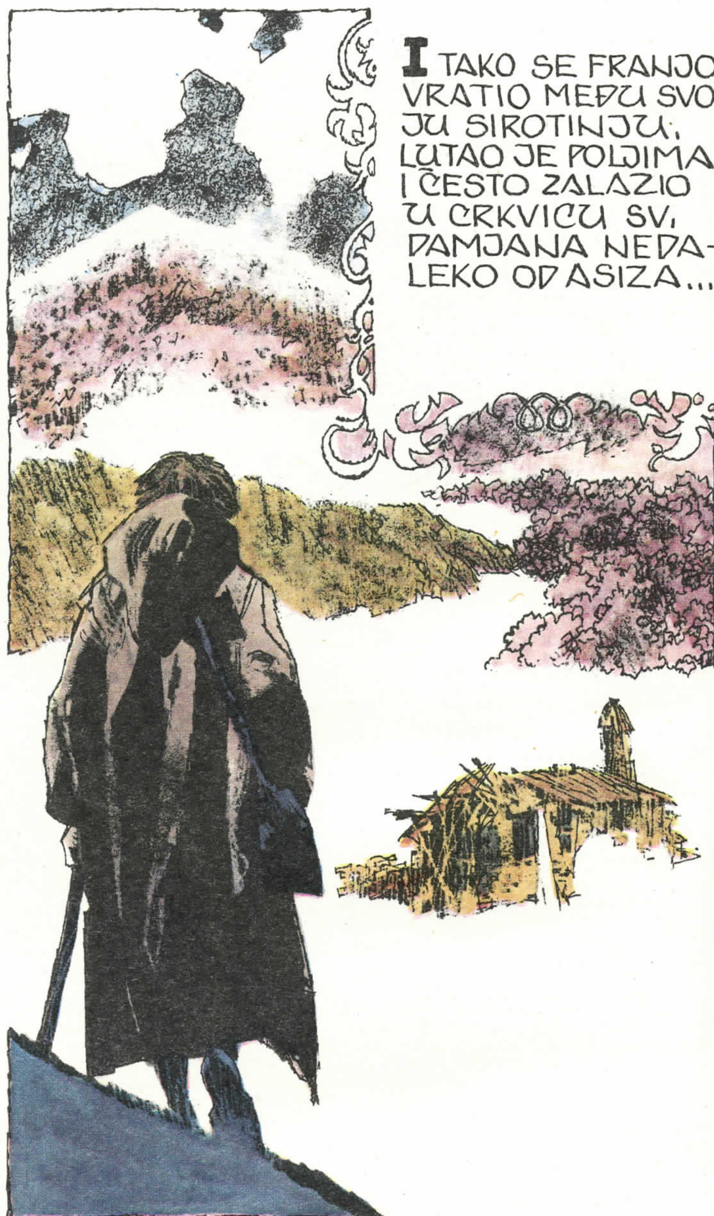

ALI SVE BIJAŠE UZALUD.

...DA PORAZGOVORI SA SVOJIM RASPETM.

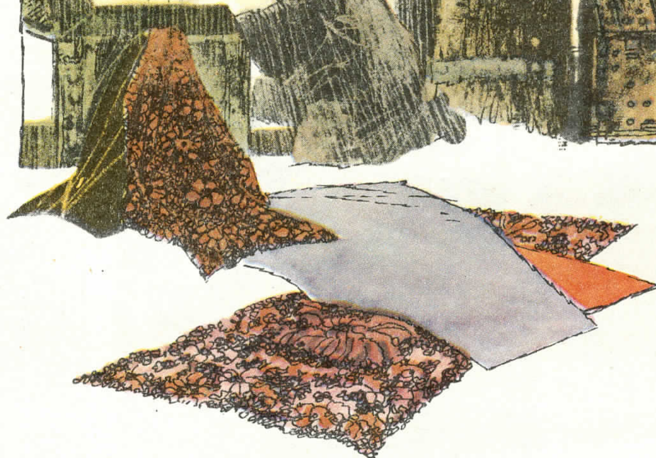

O GOSPODE! AKO TI TO ŽELIŠ, EVO, POČET ĆU ODMAH... ODMAH...

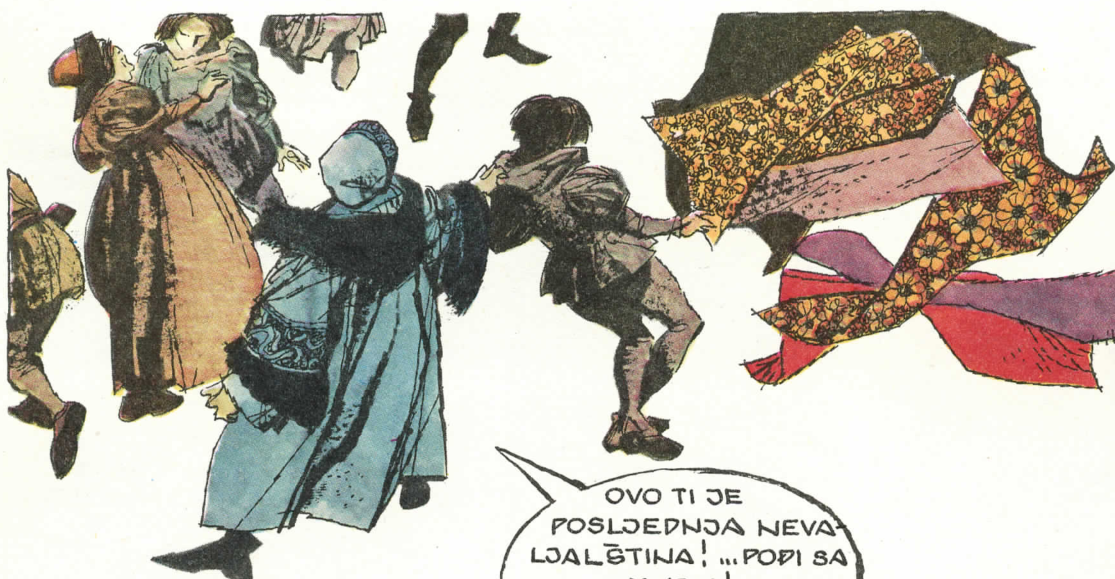

BIT ĆE LIJEPA, PRELIJEPA! POBRINUT ĆU SE ZA SVE!

EVO, OVO ĆE BITI DOSTA! PONIJET ĆU NA TRŽNICU...

NO TREBALO JE MNOGO NOVACA ZA VAPNO... ZA KAMEN... JEDNOG DANA FRANJO UĐE U SKLADIŠTE SVOG OCA...

PA TO JE FRANJO! MOJE TKANINE MIJENJA ZA KAMENJE...

FRANJO POGLEDA UOKOLO... MOTRILA SU GA NEPRIJATELJSKA I PORUGLJIVA LICA... SHVATI DA JE DOŠAO ČAS KONAČNE ODLUKE; NASMIJEŠI SE I POČNE SE SVLAČITI.

ZAOGRNUT U BIJEDNE DRONJKE, FRANJO OSTAVI ASIZ I UPUTI SE U SAMOTIŠTA, U TIŠINU I SABRANOST. NIKAD NIJE BIO TAKO RADOSTAN. KONAČNO SE DOMOGAO SLOBODE DA SLUŽI BOGU KAKO NAJBOLJE UMIJE.

KAKO NEKI ASIŠKI MLADIĆI SLIJEDE FRANJIN PRIMJER I KAKO ZAJEDNO IDU U RIM DA OD PAPE ZAMOLE POTVRDU PRAVILA ŽIVOTA PO KOJEM ŽELE ŽIVJETI.

PRVI DRUGOVI

FRANJO JEDNO VRIJEME ŽIVI KAO PUSTINJAK...

ALI ZAŠTO SAM JOŠ UVIJEK OVDJE? MOŽDA SE STIDIM POKAZATI PRED LJUDIMA? BAŠ SAM LUD!

U ASIZU SE VEĆ STIŠALA BURA ŠTO SE ONO BILA PODIGLA OKO SINA PETRA BERNARDONEA, KADLI SE ODJEDNOM FRANJO POJAVI NA TRGU...
...SAMO TAKO SE MOŽE POSTATI GOSPODAR SVOGA ŽIVOTA. SVE ĆE STEĆI ONAJ KOJI DRAGE VOLJE PRIHVATI DA NE POSJEDUJE NIŠTA,

NJEGOVO MRŠAVO LICE, NJEGOVE NJEŽNE I UVJERLJIVE RIJEČI GANULE SU ASIŽANE. MNOGI SU PROMIJENILI MIŠLJENJE: FRANJO U NJIHOVIM OČIMA NIJE VIŠE BIO MUŠIČAV I ČUDAN MLADIĆ... KAO PRIJE NEKOLIKO MJESECI...
JEDNE VEČERI, POŠTO NADVLADA JAKU ODBOJNOST, ODLUČI DA POSJETI SVOJE STARE PRIJATELJE, DRUGOVE NEKADAŠNJIH VESELICA.

UDIJELITE... ZA KRISTOVE SIROMAHE...

MLADI SE SLUŠATELJI NEMALO ZBUNE. NITKO SE NE USUDI POGLEDATI FRANJU KOJI JE BEZ SRAMA NASTAVIO GOVORITI:

ONO ŠTO MOŽETE... ALI U IME ISUSOVO.

BERNARD KVINTAVALSKI, KOJI BIJAŠE „JEDAN OD NAJPLEMENITIJIH, NAJBOGATIJIH I NAJMUDRIJIH U GRADU" (Cvjetići, gl. II), POZVA FRANJU I PRIJATELJE NA VEČERU. KOLIKA PITANJA... KOLIKI ODGOVORI...

HVALA, BERNARDE! VRAĆAM SE U SV. DAMJAN.

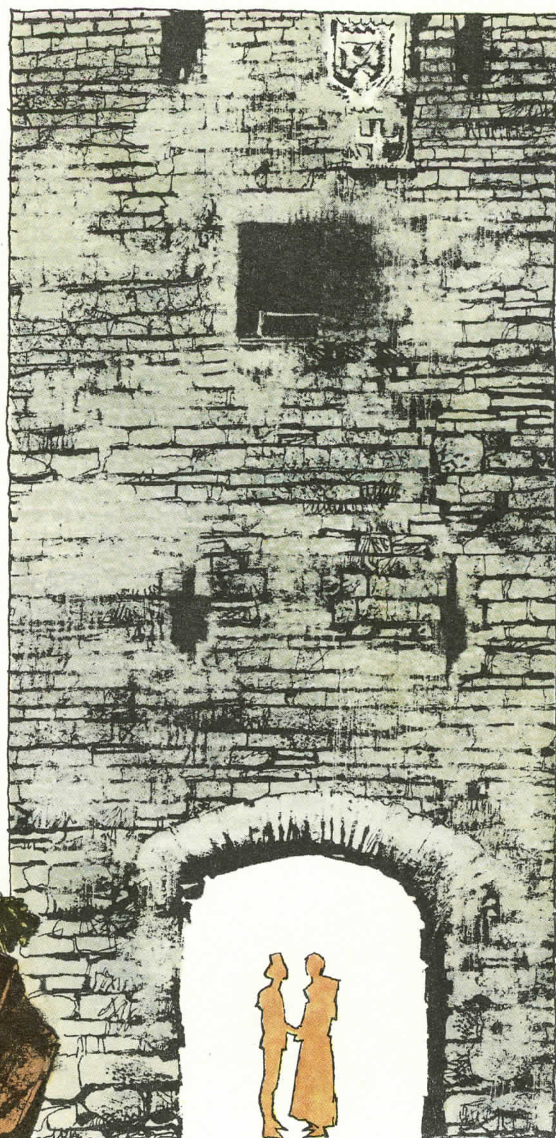
FRANJO, ČEKAJ MALO... PRIČEKAJ...

DOJADIO MI OVAKAV ŽIVOT, NIJE MI VIŠE DO ZABAVA. NA TVOM LICU SJAJI NOVA RADOST... HTIO BIH S TOBOM, DOPUSTI, FRANJO...

HEJ! ČEKAJTE, NEMOJTE OTIĆI... NIKAKO DA VAS DOSTIGNEM!...

I JA ŽELIM S VAMA...
PETAR KATANSKI...

ŠTO NAM JE ČINITI?
„PODAJ SVE SVOJE SIROMASIMA I POĐI ZA MNOM" PIŠE U EVANĐELJU.
SVE?

SUTRADAN, BERNARD KVINTAVALSKI I PETAR KATANSKI NA ASIŠKOM TRGU, UZ FRANJINU POMOĆ, RAZDIJELIŠE SVE SVOJE BLAGO ...

EVO, NOSITE ...

EVO, UZMI I TI ...

DIJELE BESPLATNO ...

MENI ... DAJ I MENI ...

EVO, KOLIKO GOD ŽELIŠ !

BIT ĆE DOVOLJNO ZA SVE ! SILVESTRE, ŽELIŠ LI I TI ?

NARAVNO ! ZAR SE NE SJEĆAŠ ? POSUDIO SAM TI KAMENJE ZA SV. DAMJANA. PLATI SADA !

SILVESTAR POSTIĐEN ODE, KAD ENO-STIGOŠE GRADSKI OCI.
ŠTO SE TO DOGAĐA ? TKO PRAVI NERED ?

FRANJO ... ON JE KRIV !
SVE DIJELE !
JA NISAM DOBIO NIŠTA !

PA TU JE I ODVJETNIK KATANI ... SRAMOTA ! ... TREBALO BI SVU TROJICU U ZATVOR.

I GRADSKI OCI SU ZA TO ...
SRAMOTA ! ODRPANCI ... TRALJAVCI ...
ŠTO SU TIME HTJELI ?

DA NAM DADNU MILOSTINJU ...

KRASNA ZAHVALNOST! I ČEMU NAM JE TO TREBALO?!

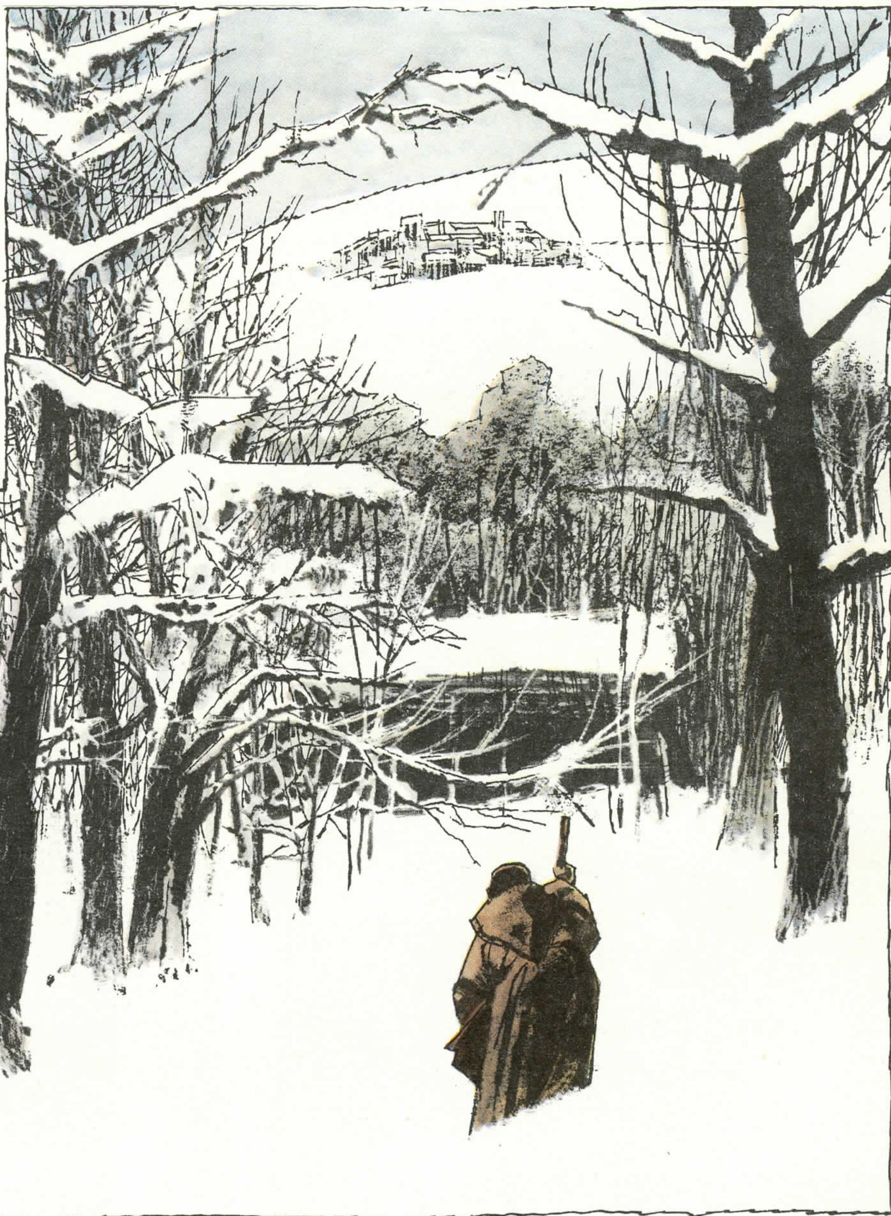

U RIMU KOD PAPE

SKUPINI BRAĆE UBRZO SE PRIDRUŽIO EGIDIJE, RUFIN, LEON, MASEO I DRUGI. PO DANU SU U BOLNICI POSLUŽIVALI GUBAVCE ILI SU POMAGALI SELJACIMA U POLJU. PREDVEČER SU SE SASTAJALI U JADNOJ I TIJESNOJ KOLIBICI U RIVOTORTU. TU SU ZAJEDNO MOLILI, PJEVALI I BLAGOVALI ŠTO BI IM LJUDI DALI.

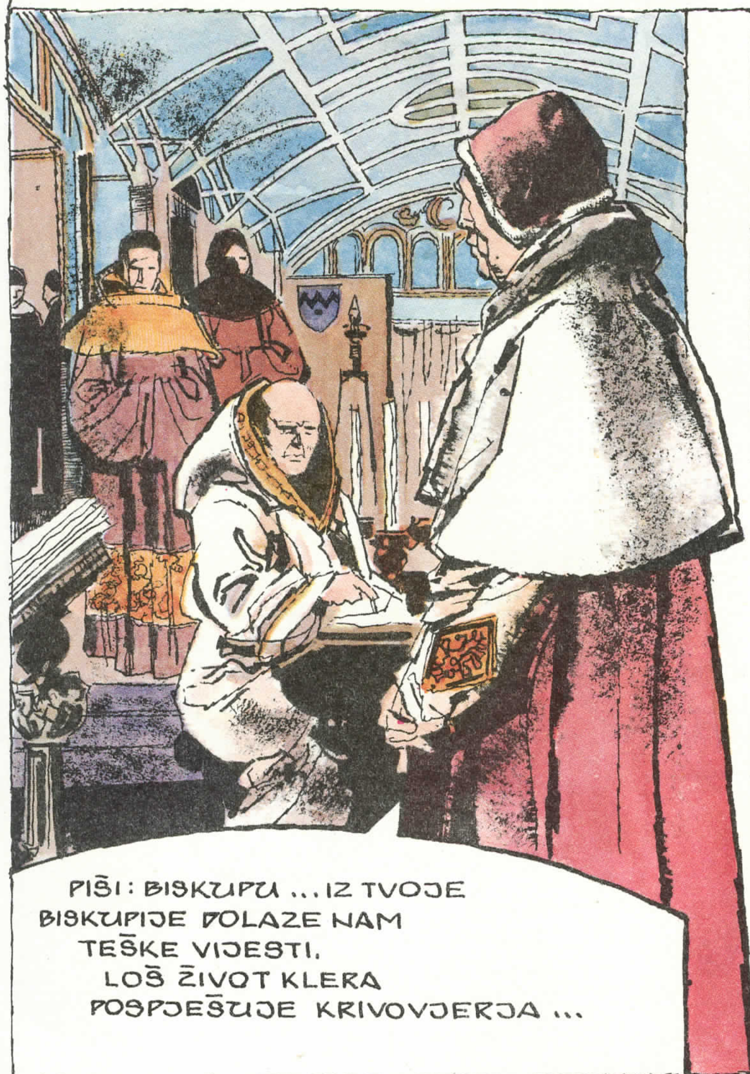

JEDAN SVEĆENIK ME PITAO KOJI SMO MI REDOVNICI, PO KOJEM PRAVILU ŽIVIMO... HTIO JE VIDJETI PAPINSKU PEČATNICU...
TREBALO BI POĆI U RIM...

NAŠE JE ŽIVOTNO PRAVILO EVANĐELJE. NE SMIJU NAS UPLAŠITI PRVE TEŠKOĆE. AKO NAS IZBACE KROZ VRATA, VRATIMO SE KROZ PROZOR... BUDU LI NAS VRIJEĐALI, PODNESIMO SVE S MIROM KAO ISUS.
BRRR... BAŠ JE HLADNO... RUKE SU MI SE GOTOVO SMRZLE!
...ALI IMA PRAVO KATANI, KAD BI NAM PAPA ODOBRIO PRAVILO I OVLASTIO NAS DA PROPOVIJE-DAMO...

ČEMU NOVO PRAVILO? IMAMO EVANĐELJE I DOSTA NAM JE. TREBA IMATI HRABROSTI I ŽIVJETI GA BEZ NAOPAKIH TUMAČENJA... OPSLUŽIVATI GA DOSLOVCE...

DOBRO! AKO SE SLAŽETE, POĆI ĆEMO K PAPI. ON JE KRISTOV PREDSTAVNIK. MOĆI ĆE NAM PRAVO REĆI DA LI JE NAŠ ŽIVOT U SKLADU S EVANĐELJEM ILI NIJE.

NA KORMILU CRKVE U TIM TEŠKIM VREMENIMA STAJAO JE PAPA INOCENT III, KOJI SE SVOJOJ SLUŽBI POSVETIO SVIM ŽAROM I MAROM PROSVIJETLJENA DUHA...

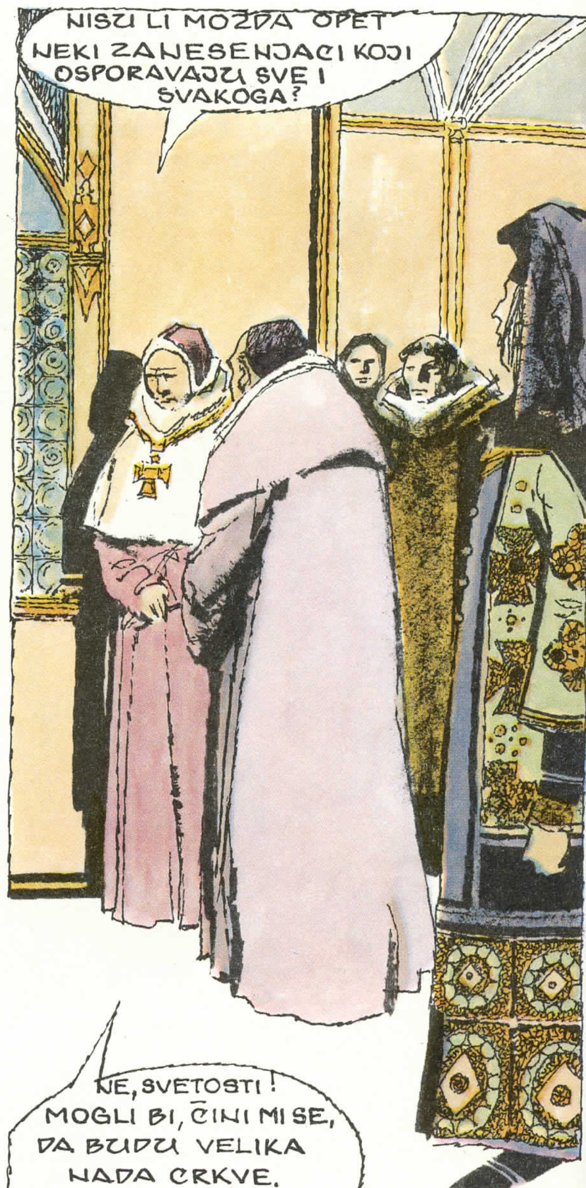

TADA SE UMIJEŠA KARDINAL COLONNA.

„ASIŠKI POKORNICI", BOSONOGI, OPASANI GRUBIM PASCEM, PAPI RAZLOŽE SVOJU NAMJERU DA ŽELE ŽIVJETI U SAVRŠENU SIROMAŠTVU (TO JEST BEZ IČEGA SVOGA) KAKO BI SVIJETU MOGLI PROPOVIJEDATI EVANĐEOSKI ŽIVOT.

KAO DA TRAŽI RASVJETLJENJE, PAPA NA TE RUKE POLOŽI SVOJE LICE, UMORNO I ZAMIŠLJENO.

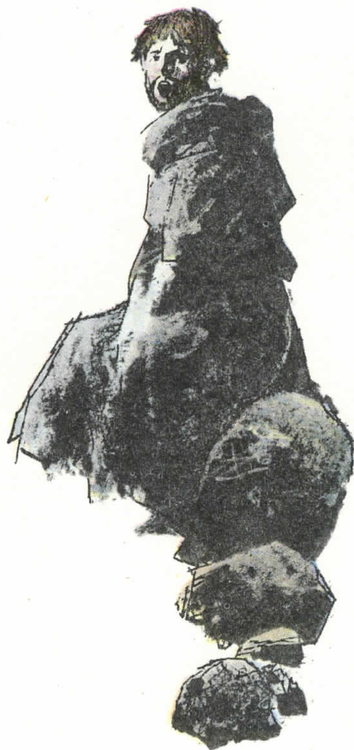

GANUT, LJUBIO JE TE RUKE, FRANJINE RUKE, PRONIČUĆI DA ĆE FRANJO POSTATI DIV ŠTO ĆE SVETOŠĆU PODUPRIJETI CRKVU KRISTOVU DA SE NE SRUŠI.

IDITE I PROPOVIJEDAJTE EVANĐELJE SIROMAŠNIMA I PONIZNIMA! GDJE JE MRŽNJA, DONOSITE LJUBAV! GDJE JE OČAJ, UPALITE LUČ NADE! GDJE JE ŽALOST, BUDITE RADOST! GDJE JE RAT, DONESITE MIR!

KAKO MALA BRAĆA
IZ SVETE MARIJE ANĐEOSKE
POLAZE U OBLIŽNJE GRADOVE
DA MIRE ZAVAĐENE GRAĐANE
I DA POSLUŽUJU
BOLESNE.

mala zajednica

FRANJO I NJEGOVA BRAĆA VESELO SE VRATE U SVOJE DRAGO GNIJEZDO, U RIVOTORTO, GDJE SU PROŽIVJELI DIVNE DANE. SIROMAŠAK BIJAŠE DUŠA I ŽIVOT MALE ZAJEDNICE. SVOJIM PRIMJEROM POTICAO JE LIJENE, ALI JE UMIO TAKOĐER OBUZDATI PRETJERANU GORLJIVOST NAJMLAĐIH.

FRANJO, KAO BRIŽLJIVA MAJKA, PRISTUPI MLADOM DRUGU.

ŠTO JE? ŠTO JAUČEŠ?

UMIREM OD GLADI... ODVEĆ SAM HTIO TRAPITI TIJELO POSTOM...

FRANJO, PIPAJUĆI U TAMI, POTRAŽI SVIJEĆU I UPALI SVJETLO... UZME KRUHA I VARIVA...

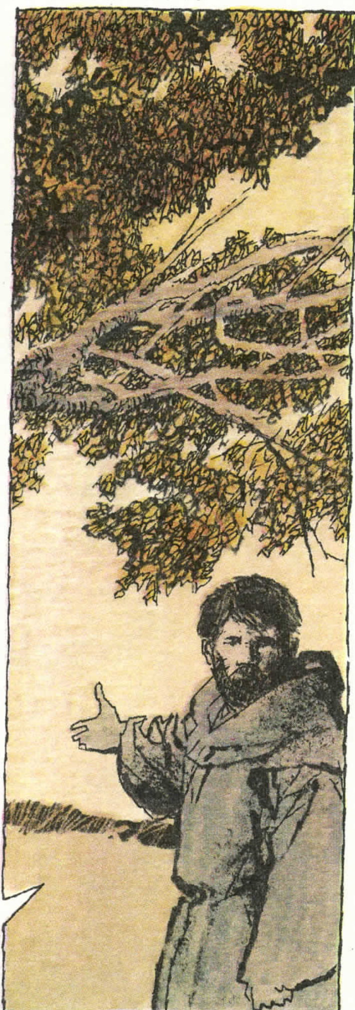
HAJDE JEDI!... GLE, JA ĆU PRVI!

USTAJTE, BLAGUJTE I VI OSTALI! PRAVIMO DRUŠTVO OVOM MLADOM BRATU DA SE NE STIDI SAM JESTI.

BRAĆO, NE VALJA PREVIŠE TRAPITI BRATA TIJELO... I ONO NAM JE DOBAR DRUG... KAO DOBAR MAGARAC, ONO NAS MORA NOSITI BOŽJIM PUTOVIMA.

SUSRET S PAPOM U RIMU ZAPALIO JE NOVIM ŽAROM DUŠU SVE BRAĆE. RIJEČI SU IM BILE SVE UVJERLJIVIJE, A NJIHOVO JE ODUŠEVLJENJE I RADOST SVE VIŠE ZAHVAĆALO I DRUGE. ČESTO BI SE U SVOJE SKLONIŠTE U RIVOTORTU VRAĆALI S NOVIM BRATOM.

SVAKI NOVI PRISTALICA BIO JE PRIMLJEN U RED PO VITEŠKOM OBREDU DVORA KARLA VELIKOGA.

EVO, OVIM TE ZAGRLJAJEM PRIMAM U RED VITEZOVA „OKRUGLOG STOLA"! ZAKUNI SE DA ĆEŠ BITI VJERAN GOSPOĐI SIROMAŠTINI DO SMRTI!

FRANJI JE NOVAC BIO ODVRATAN, JER ZAROBLJUJE ČOVJEKA, POTHRANJUJE EGOIZAM I OHOLOST. FRANJINI UČENICI NISU NOVAC SMJELI NI DOTAKNUTI. JEDNE VEČERI...

ŠTO IMAŠ U RUCI? KAKO SI SMIO I DOTAĆI TU GNUSOBU?

LEŽAO JE NA ZEMLJI U NOVČARKI. PODIGOH GA DA BIH NADARIO SIROMAHE.

NOVAC JE IZMET... DE, BACI GA OD SEBE!

HM, ZAR TAKO? PA IMA PRAVO... ENO, ONDJE MU JE MJESTO!

OSLOBODIO SAM SE GNUSA: BACIO SAM GA!

STAVIO SAM GA NA GNOJIŠTE DA TU STOJI ZAVAZDA.

NOSI SE... KAKO SAMO SMRDIŠ!

DOMALO MU SE NETKO PRIDRUŽI...

KASNO JE. POMOLIMO SE, A ONDA ĆEMO POĆI SPAVATI.

HEJ, NAŠLI SMO POJATU ZA NOĆ! NAPRIJED!

HIJA! UĐI, NAPRIJED!

ALI TU SMO MI, TO JE NAŠE SKLONIŠTE ZA NOĆ... IONAKO NE STANEMO SVI...

NE LJUTITE ME! POJATA JE MAGARČEVA!

SAMO ZAUZMI NAŠE MJESTO, MI NE ŽELIMO IMATI NIŠTA SVOJE NA ZEMLJI.

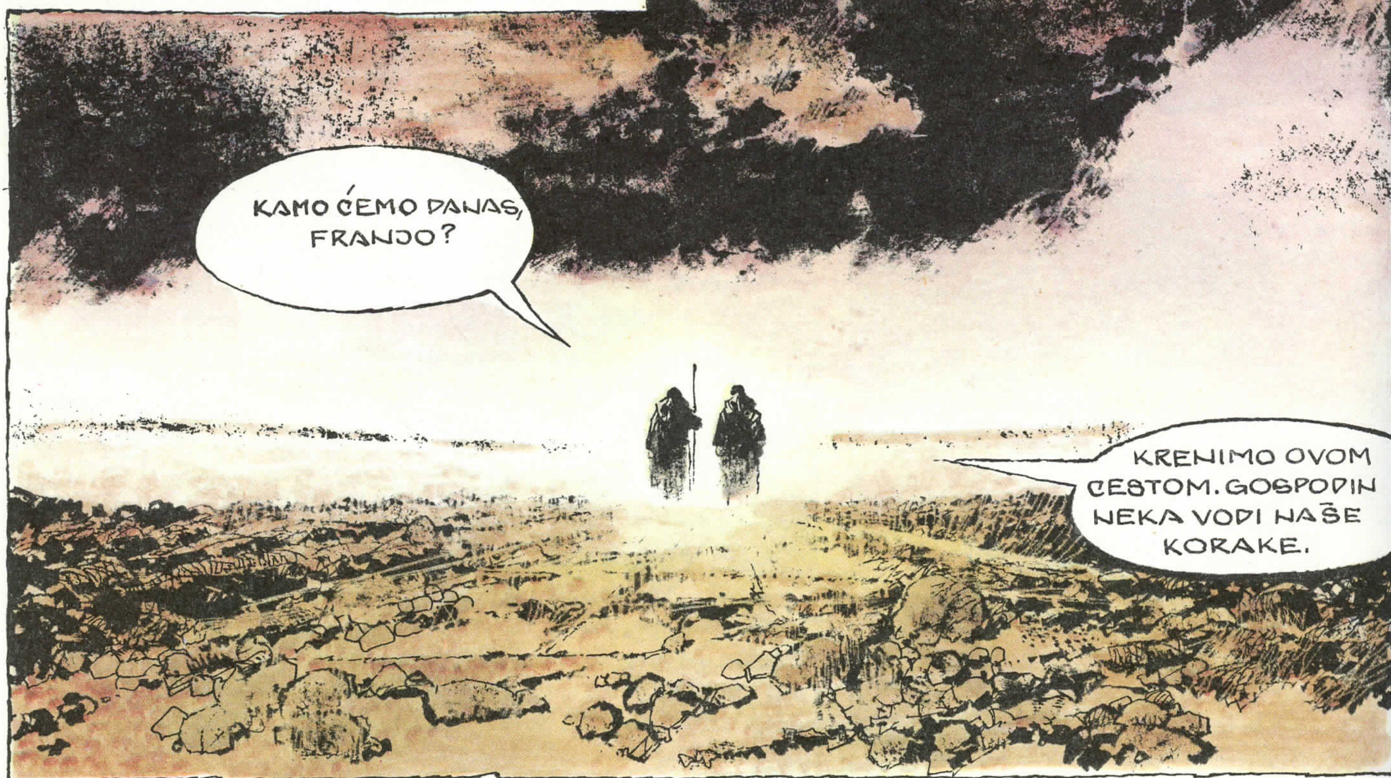
DOĐITE, BRAĆO! BOG NAS NIJE POSLAO DA SE BORIMO ZA ŠTALU S MAGARCEM. POTRAŽIT ĆEMO DRUGDJE ZAKLON DA PRENOĆIMO.

RADOSNI U DUŠI, PJEVAJUĆI SE UPUTE PREMA CRKVICI MARIJE ANĐEOSKE, NEKOLIKO KILOMETARA OD RIVOTORTA —

BOŽJI PUTNIK

Oko crkvice Svete Marije Anđeoske prva su mala braća sebi sagradila kolibice od suvaraka, šiblja, lišća i blata, no one nisu služile za stalno stanovanje, već samo za privremeno sklonište: da se malko odmore kada se umorni budu vraćali s misijskih putovanja. Čim se malčice odmore, kao ptice selice, fratri bi se ponovno razišli da navješćuju evanđeosku blagovijest „Mir i dobro" u drugim krajevima.

Njihova misijska putovanja nisu imala granica. Božji putnici kretali su se posvuda, propovijedajući primjerom i riječima.

NA KRAJU POSLA GAZDA POZVA FRANJU.

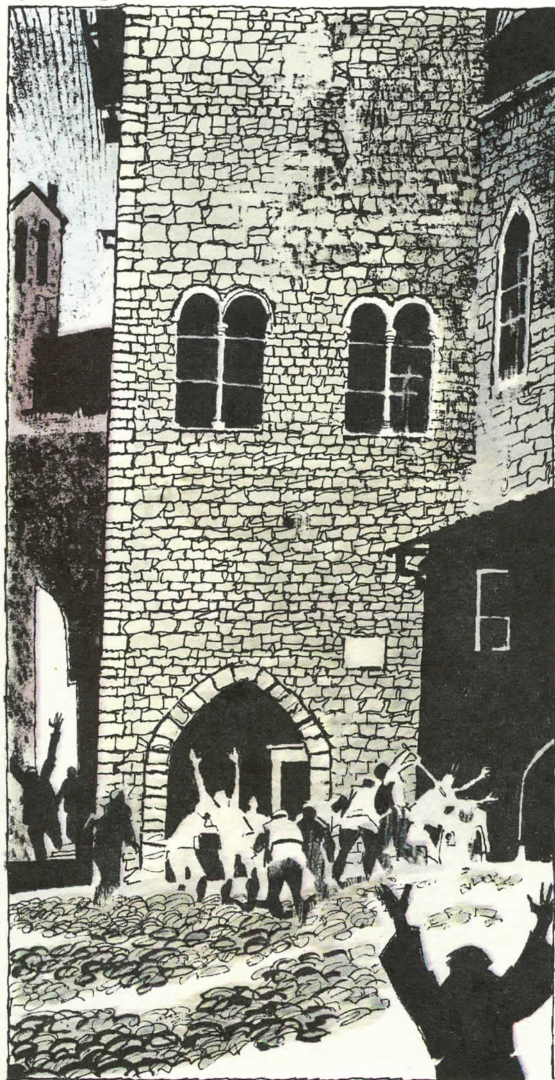

FRANJO I MASEO STIGOŠE ZADIHANI NA SIENSKI TRG, U SAMO KREŠEVO: GRAĐANI SE S ORUŽJEM U RUCI BIJESNO POBIŠE.

NAJBLIŽI UTIHNU...

TE JEDNOSTAVNE I DOBROHOTNE RIJEČI PRODRIJEŠE U DUŠE ZARAĆENIH I ONI, KAO ČUDOM, ODUSTANU OD BORBE, ZATIM... PLAHO PRUŽE JEDNI DRUGIMA RUKE U ZNAK POMIRENJA.

SUTRADAN FRANJO I MASEO PRODUŽE PUT U UMBRIJU. PUTEM SU SE ZAUSTAVLJALI GOTOVO U SVAKOM GRADIĆU. FRANJI SU SE OČI ISKRILE OD RADOSTI DOK JE LJUDIMA GOVORIO O ISUSU I O CRKVI I DOK JE BLAGOSLIVLJAO BOLESNIKE I MIRIO MRŽNJOM ZAVAĐENE OBITELJI. U JEDNOM GRADIĆU DADOŠE MU PLAŠT, I ON GA RADO UZE. „DOBRO ĆE MI DOĆI DA SE ZAOGRNEM KAD BUDE HLADNO." REČE ZAHVALNO. NO GOTOVO ISTOGA TRENA POKLONI PLAŠT PRVOM SIROMAHU ŠTO GA SRETOŠE.

PRIVUČENI PJESMOM, RADOZNALI SE GRAĐANI UBRZO SKUPE OKO FRANJE.

SELJACI PAŽLJIVO I GANUTO SLUŠAJU FRANJU. TA, U NJEGA SU ŽULJAVE RUKE KAO I U NJIH.

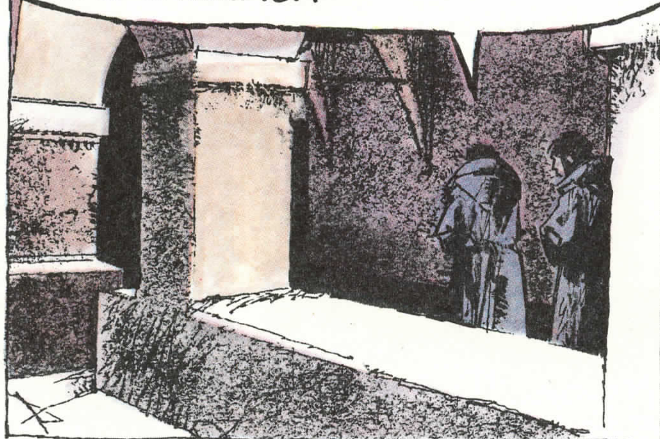

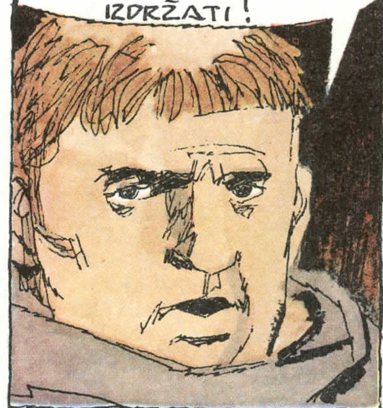

GODINE 1221. FRANJO ĆE OSNOVATI TREĆI RED ZA ŽENE I MUŽEVE KOJI OSTAJU U SVOJOJ OBITELJI, ALI ŽELE DUBLJE I POTPUNIJE ŽIVJETI EVANĐELJE.

FRANJO JE ČESTO ZALAZIO U JEDNU BOLNICU ZA GUBAVCE GDJE SU NJEGOVA BRAĆA NJEGOVALA BOLESNIKE. OD SVIH BOLESNIKA ON JE NAJVIŠE VOLIO GUBAVCE, JER SU GA PODSJEĆALI NA MLADOST KADA JE PRVI PUT POLJUBIO JEDNOGA OD NJIH I ODJEDNOM POČEO SHVAĆATI SVOJE POSLANJE U SVIJETU.

FRANJO PRISTUPI BOLESNIKU I OSLOVI GA SA SVOM MILINOM.

FRANJO PAŽLJIVO STANE PRATI TO TIJELO, SVE IZGRIŽENO GUBOM.

GDJE JE SVETI FRANJO DOTICAO RUKAMA, NESTAJALA JE GUBA I MESO JE ZACJELJIVALO"/Cvjetići. gl. XXV/.

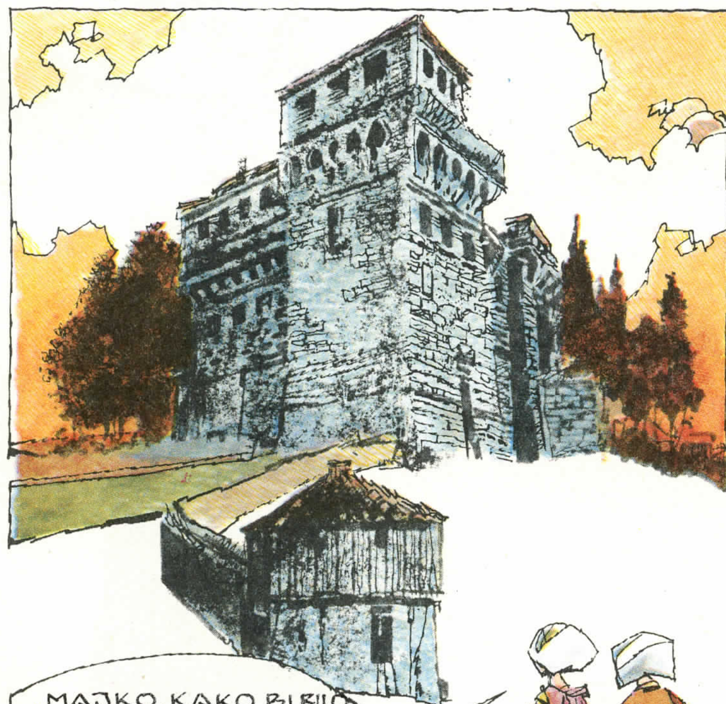
KAKO JE MLADA KLARA
IZ ASIZA, ČUVŠI FRANJINE
RIJEČI, POBJEGLA IZ
RODITELJSKOG DVORCA
DA POSTANE SIROMAŠNA
GOSPOĐA U KRISTU.

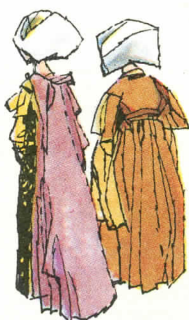

SESTRA KLARA

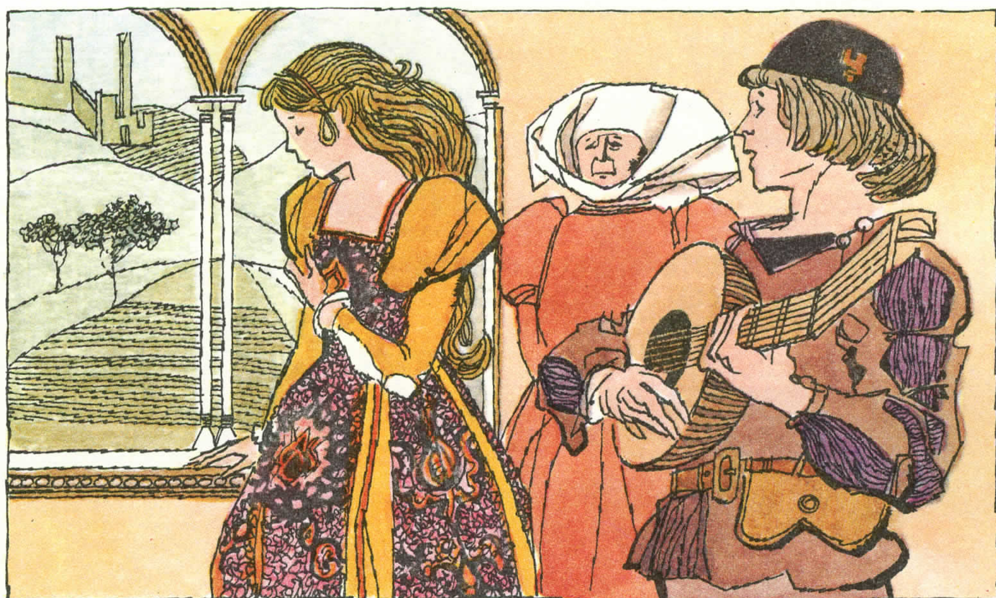

DA, OBITELJ SCIFI, KOJOJ JE PRIPADALA KLARA, BILA JE VEOMA BOGATA I MOĆNA.
U NJIHOVU DVORCU PROVODIO SE LIJEP I VESEO ŽIVOT.
NO KLARA U TOM VIŠE NE SUDJELUJE.

...NJEZINA SE MISAO USMJERILA DRUGIM STVARIMA...

NOĆU NIJE MOGLA ZASPATI...

JEDNOG JUTRA, KONAČNO, POVJERI SE PRIJATELJICI BONI GUELFI...

PROLAZILE SU POLJEM ŠUTEĆI, SVAKA SA SVOJIM MISLIMA...

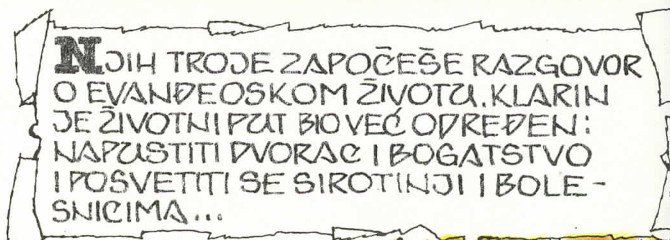

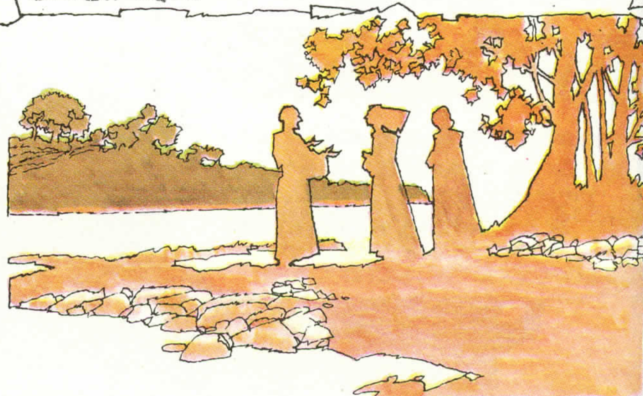

IZ RAZMIŠLJANJA IH TRGNU RADOSNI PJEV, POPRAĆEN ŽUBOROM POTOKA. UPUTE SE ONAMO. NA KOLJENIMA, UZ POTOK, FRANJO JE HVALIO BOGA, PJEVAJUĆI.

DOBAR DAN, FRANJO!
BOG BIO S VAMA, SESTRE!

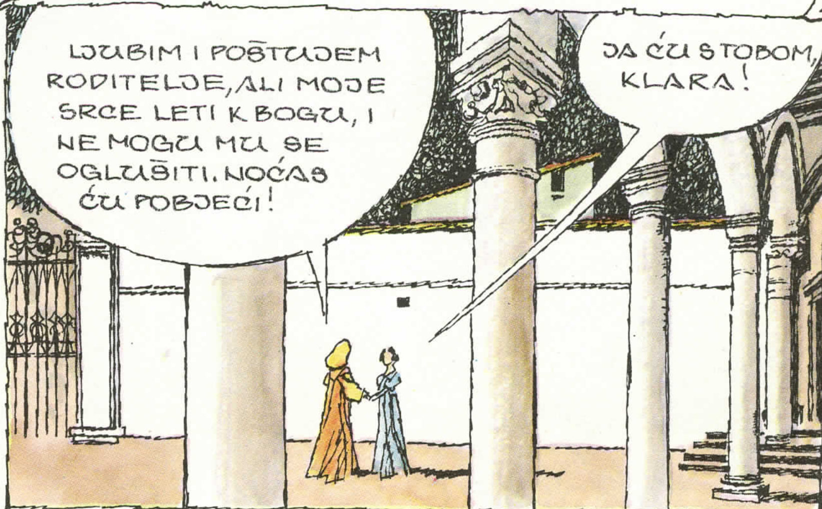

BRATE FRANJO, JA... MI...
KLARA JE SLUŠALA TVOJE PROPOVIJEDI U ASIZU I SVA JE POSVEMA UZNEMIRENA...

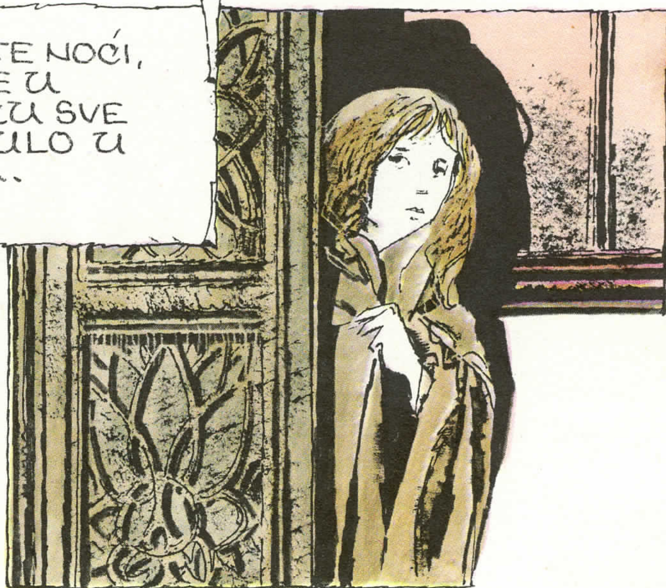

DA, MNOGO SAM RAZMIŠLJALA O TVOJIM RIJEČIMA. ŽIVOT KOJI SI NAM NAZNAČIO... TO JE ŽIVOT O KOJEMU SAM U DUBINI SRCA UVIJEK SANJALA...

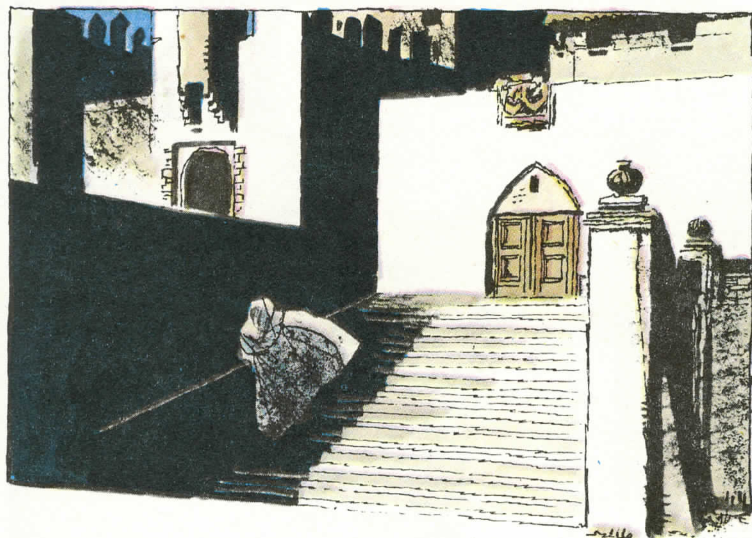

NJIH TROJE ZAPOČEŠE RAZGOVOR O EVANĐEOSKOM ŽIVOTU. KLARIN JE ŽIVOTNI PUT BIO VEĆ ODREĐEN: NAPUSTITI DVORAC I BOGATSTVO I POSVETITI SE SIROTINJI I BOLESNICIMA...

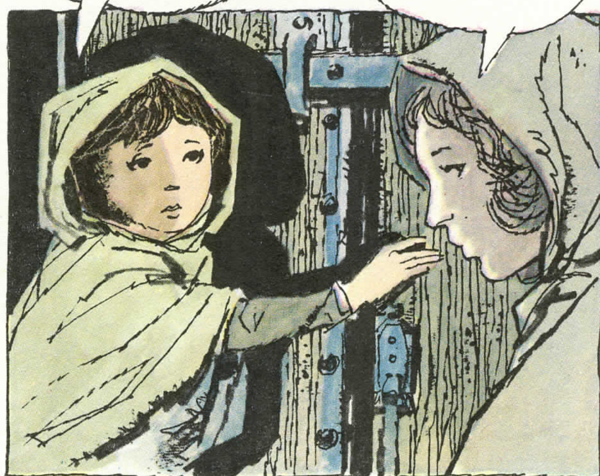

TOM SE NAUMU USPROTIVI CIJELA OBITELJ SCIFI. KLARA SE ČESTO POVJERAVALA MAJCI; ONA JU JE RAZUMJELA I GANUTO SLUŠALA, ALI JOJ NIJE MOGLA POMOĆI.

KONAČNO, NIŠTA VIŠE NE BI ZADRŽALO KLARU.
LJUBIM I POŠTUJEM RODITELJE, ALI MOJE SRCE LETI K BOGU, I NE MOGU MU SE OGLUŠITI. NOĆAS ĆU POBJEĆI!
JA ĆU S TOBOM, KLARA!

TE ISTE NOĆI, DOK JE U DVORCU SVE UTONULO U SAN...

KONAČNO! BILA SAM ZABRINUTA!
PSSST! TIŠE!

AH! KAKO ŠKRIPI ZASUN!
STANI, DA ČUJEMO!

NE BOJ SE, NITKO NAS NIJE ČUO! IDEMO!

PRIČEKAJ, KLARA, DA MALKO ODAHNEM!

KLARA, POGLEDAJ ONAMO! KOLIKA SVJETLA! DOLAZE IZ SVETE MARIJE ANĐEOSKE!

TO JE BRAT FRANJO SA SVOJIM DRUGARIMA. OBAVIJEŠTEN JE O SVEMU.

DOBRO DOŠLE, SESTRE! ČEKAO SAM VAS!

SVI POĐOŠE U CRKVICU MAJKE BOŽJE.

ONDJE FRANJO ODREŽE KLARI NJENE PLAVE KOSE I OBUČE JE U GRUBU HALJU.
TOG JE DANA POČEO DRUGI FRANJEVAČKI RED, RED SIROMAŠNIH GOSPOĐA KRISTOVIH. KLARA JE NAPOKON MOGLA DA SE PRIDRUŽI ŽIVOTNOM IDEALU SIROMAŠKA IZ ASIZA.

KLARA JE NAŠLA MIR SRCA, ALI U DVORCU SCIFIJEVIH ZAVLADALA JE NEOPISIVA ZBUNJENOST.

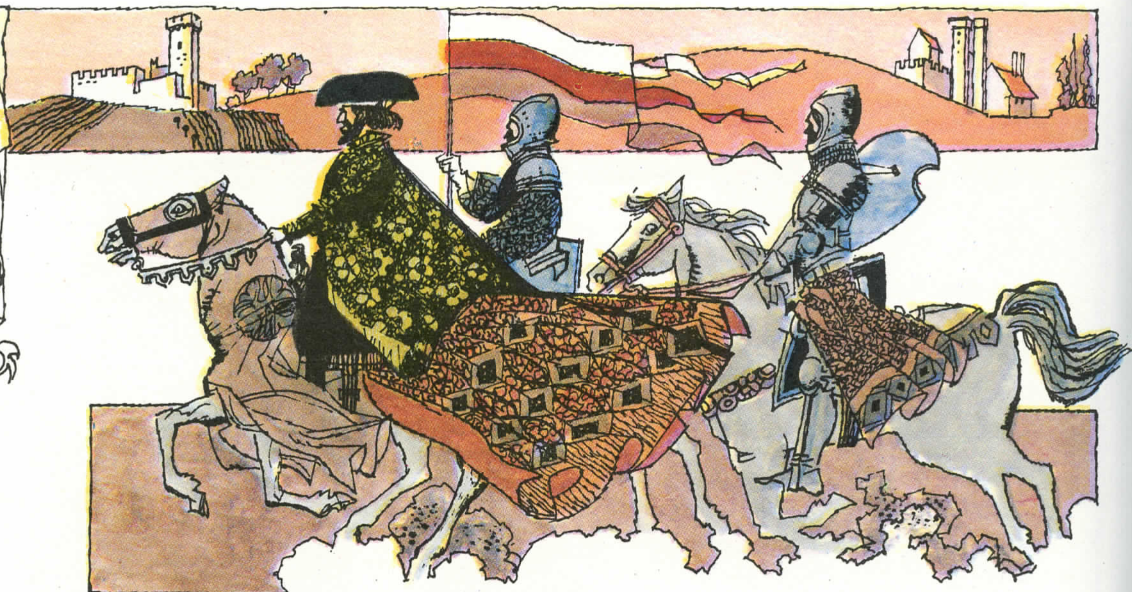

MALO POSLIJE
MAJKO, NIJE U CRKVI, I NITKO JE NIJE VIDIO!
OTIŠLA JE K NJEMU!... SIGURNA SAM...

ŠTA SE DOGAĐA? ŠTA SI REKLA? GDJE JE NAŠA KĆI KLARA?
... OTIŠLA JE... OTIŠLA JE K FRANJI.

AH! TA LUDA GLAVA!... SAM ĆU POĆI PO NJU. JOŠ DANAS ĆU JE DOVESTI NATRAG!

MOLIM TE, BUDI STRPLJIV... AKO JE TO NJEZINA VOLJA...
NE I NE! JA OVDJE ODLUČUJEM!

BRZO, SKUPI OSTALE! PRIPRAVI KONJE! IDEMO K TOM LUDAKU, SIGURNO JE ONDJE! PUŠTA DA GA ZOVU BOŽJIM TRUBADUROM, NO SA MNOM NEMA ŠALE!

MALO POSLIJE, DOBRO NAORUŽANA KONJICA SCIFIJEVIH KREĆE PREMA SVETOJ MARIJI ANĐEOSKOJ...

KONJANICI SE ZAUSTAVE PRED CRKVICOM. FRANJO IH DOČEKA.
GDJE JE KLARA? NITKO NAS NEĆE ZAUSTAVITI!

NE TREBATE SE PROTIV MENE BORITI, GOSPARU FAVARONE... VAŠ SUPARNIK...

NE ZANIMAJU ME VAŠE PRIČE; HOĆU SVOJU KĆER!
NIJE VIŠE OVDJE. OTIŠLA JE U SAMOSTAN BENEDIKTINKI.

NE GUBEĆI VRIJEME, FAVARONE SE ODMAH SA SVOJIMA UPUTI U OBLIŽNJI SAMOSTAN. ZATRAŽI GLAVARICU, I ODMAH BI PRIMLJEN.
VAŠ JE ZAHTJEV UMJESTAN, PLEMENITI GOSPARU, NITKO VAS NE MOŽE SPRIJEČITI DA RAZGOVARATE SA SVOJOM KĆERI. ODMAH ĆU JE POZVATI.
DA, MAJKO, IDEM PO NJU.

KLARA NE REČE NIŠTA, SAMO JE NEPOMIČNO GLEDALA U DALJINU. NALIK KAMENU KIPU.

POKUŠAVALI SU JE MAKNUTI, POVUĆI, ALI UZALUD. OSTALA JE NEPOMIČNA KAO DA JE SRASLA SA ZEMLJOM.

OTAC SE RAZBJESNIO. SUČELIO SE, ČINILO MU SE, S TVRDOGLAVOŠĆU VEĆOM OD SVOJE. STOGA POGRABI KLARU I GRUBO JE PRODRMA.

KLARA NE PROGOVORI: UPRIJE SAMO UMOLNE OČI U OČI OČEVE ...

KROZ TAJ POGLED GOSPAR FAVARONE PRONIKNU SRCE KLARINO I NAPOKON SHVATI ŽELJU SVOJE KĆERI. ZASTANE MALO, A ZATIM SE OKRENE SVOJIMA I REČE:

MILUJUĆI NJEŽNO NJENE RUKE, PROZBORI:

VIJEST O DOGAĐAJU UČAS SE PROŠIRI PO SVEMU KRAJU. KLARINA JE ODLUKA IZAZVALA U SVIH DIVLJENJE. UBRZO SU ZA NJOM POŠLE SESTRA JOJ JANJA I MNOGE DRUGE ASIŠKE DJEVOJKE. FRANJO IH SVE POZVA U ZAJEDNICU KOD SVETOG DAMJANA.
OVDJE SU PROVODILE DANE U RADOSTI I RADINOSTI. TOLIKO JE TOGA TREBALO NJIHOVIM SIROMASIMA I BOLESNICIMA...

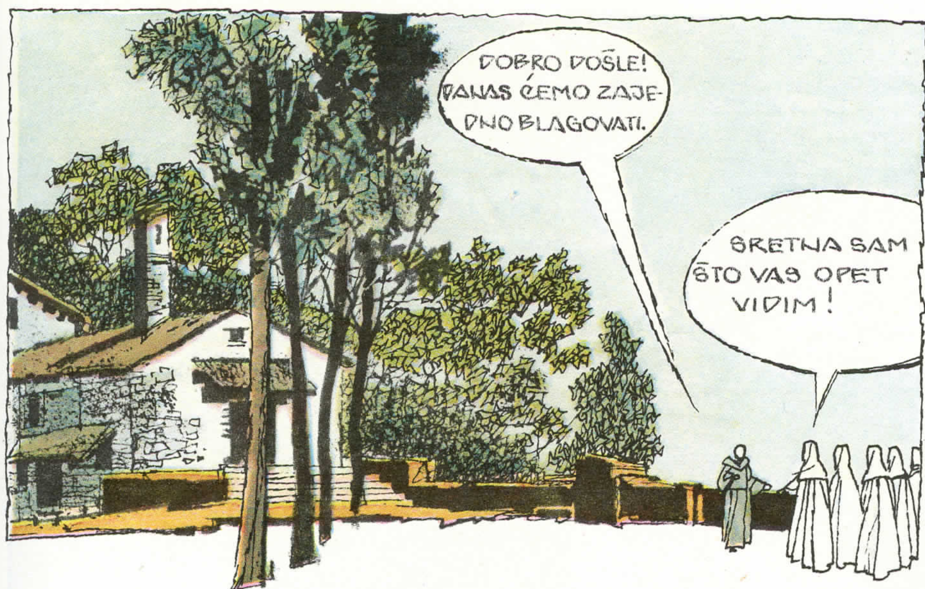

BRAT NA POVRATKU PRENESE FRANJI KLARINU ŽELJU...

SUTRADAN, SVA SE BRAĆA DADNU NA POSAO DA LIJEPO DOČEKAJU KLARU I NJENE SESTRE.

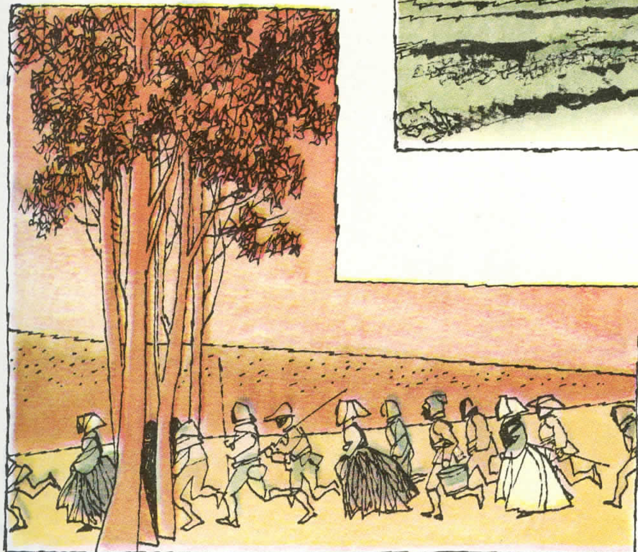

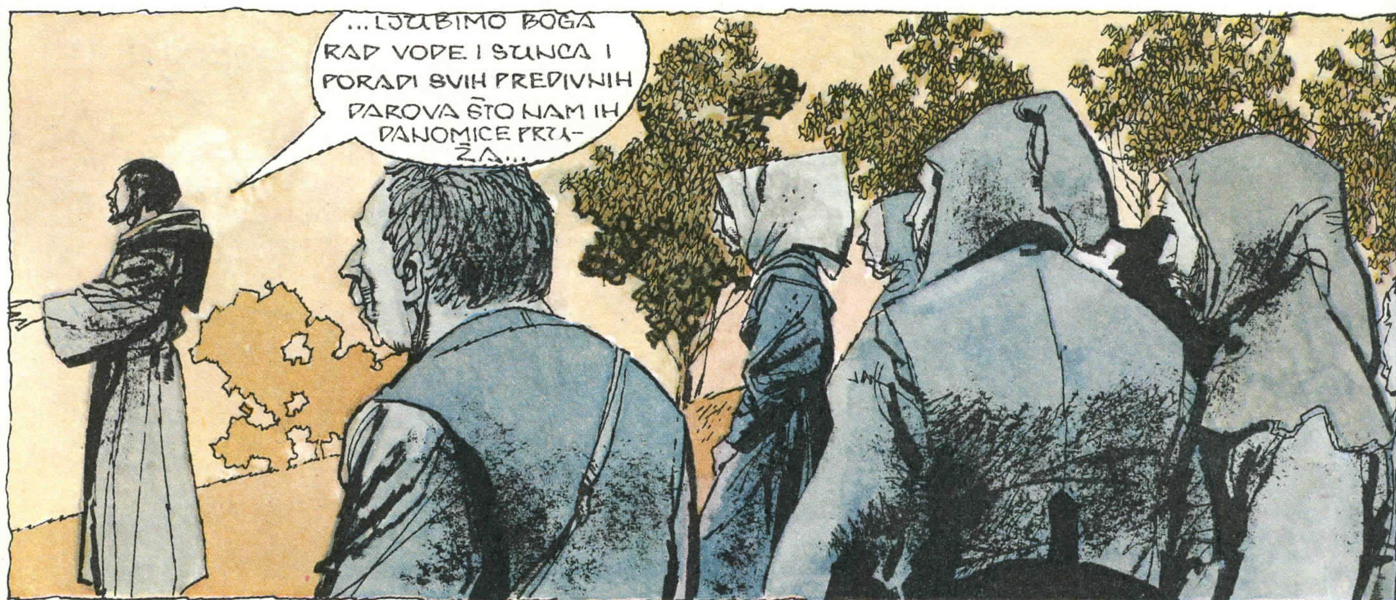

I FRANJO ZAPOČE, SA SVOM MILINOM, GOVORITI O BOŽJOJ LJUBAVI, TE NITKO VIŠE NIJE NI POMISLIO NA JELO. SVA SU LICA SJALA OD SILNE RADOSTI ŠTO IM JE OBUZELA SRCE.

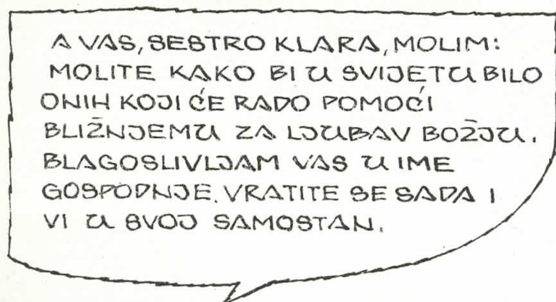

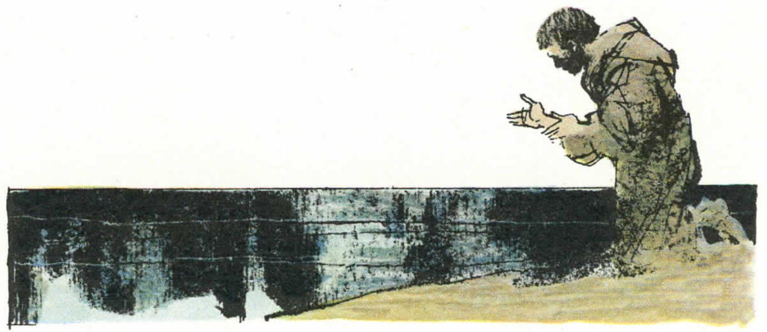

SVI SE UPUTE SVOJIM KUĆAMA. I KLARA, SA SVOJIM SESTRAMA, VRATI SE U SVETI DAMJAN.

KAKO FRANJO OBJAŠNJAVA BRATU MASEU VRIJEDNOST EVANĐEOSKOG SIROMAŠTVA, I KAKO OBJAVLJUJE BRATU LEONU TAJNU SAVRŠENOG VESELJA.

FRANJO „NEVALJALKO"

MALA BRAĆA, UVIJEK DVA PO DVA, CESTAMA SU SVIJETA PROLAZILA PROPOVIJEDAJUĆI EVANĐELJE. FRANJO JE RADO ZA SVOG PRATIOCA UZIMAO BRATA MASEA ILI LEONA. U ČASOVIMA ODMORA, IZMEĐU PUTOVANJA, NIKNULI SU MNOGI FRANJEVAČKI CVJETIĆI ŠTO OTKRIVAJU SVETU DUŠU SIROMAŠKA BOŽJEGA I EVANĐEOSKU JEDNOSTAVNOST NJEGOVIH DRUGOVA.

„SVETI FRANJO I BRAT MASEO JEDNOG DANA STIGNU U NEKI GRADIĆ. ONAKO GLADNI, PODOŠE PO SVOM PRAVILU U PROŠNJU DA, ZA LJUBAV BOŽJU, ISPROSE KRUHA. SVETI FRANJO POĐE JEDNIM, A BRAT MASEO DRUGIM KRAJEM"/Cvjetići gl. XIII/.

NAĆI ĆEMO SE IZVAN MJESTA, BLIZU IZVORA.

NA ROČIŠTE PRVI STIŽE FRANJO. ISPROSIO JE SAMO NEKOLIKO KOMADIĆA SUHA KRUHA, „JER GA LJUDI NISU POZNAVALI, PA SU GA SMATRALI OBIČNIM PROSJAKOM".

STIŽE I BRAT MASEO I, NE BEZ PONOSA, RASPROSTRIJE ŠTO BIJAŠE ISPROSIO: „DOSTA DOBRIH I VELIKIH KOMADA KRUHA, ŠTOVIŠE I CIJELI KRUŠČIĆ". LJUDIMA SE SVIDIO, "JER BIJAŠE LIJEP I STASIT".

O, KOLIKE LI BOŽJE PROVIDNOSTI! BOG JE PREDOBAR S NAMA!

NISMO DOSTOJNI TOLIKA BLAGA!
OČE, O ČEMU PRIČAŠ? GDJE JE TO BLAGO? SVE NAM NEDOSTAJE: STOLNJAK, NOŽ, TANJURI, KUĆA, STOL, SLUGA I SLUŠKINJA.

PA TO JE BAŠ NAŠE BLAGO: „OVDJE NEMA NIČEGA ŠTO SU LJUDI NAPRAVILI, VEĆ NAM JE SVE OVO PRIPRAVILA PROVIDNOST... KRUH NA LIJEPOM KAMENOM STOLU, UZ BISTRI IZVOR."

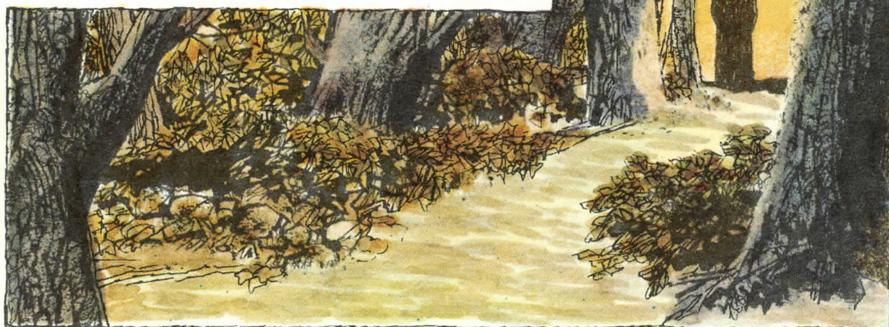

FRANJINE SU PROPOVIJEDI ČESTO SVRŠAVALE SLAVLJEM. LJUDI, ŽENE I DJECA TISKALI SE OKO FRANJE DA GA SE DOTAKNU. GOTOVO SVUDA SU GA SMATRALI SVECEM. NO ON JE IZBJEGAVAO SVAKU ČAST, JER SE SMATRAO SAMO PONIZNIM BOŽJIM SLUGOM.

JEDNOGA DANA, SAM SAMCAT, POVUČE SE U ŠUMU DA RAZMATRA ONE RIJEČI SV. PAVLA: ČIME DA SE HVALIM KAD SVE DOLAZI OD BOGA? ...

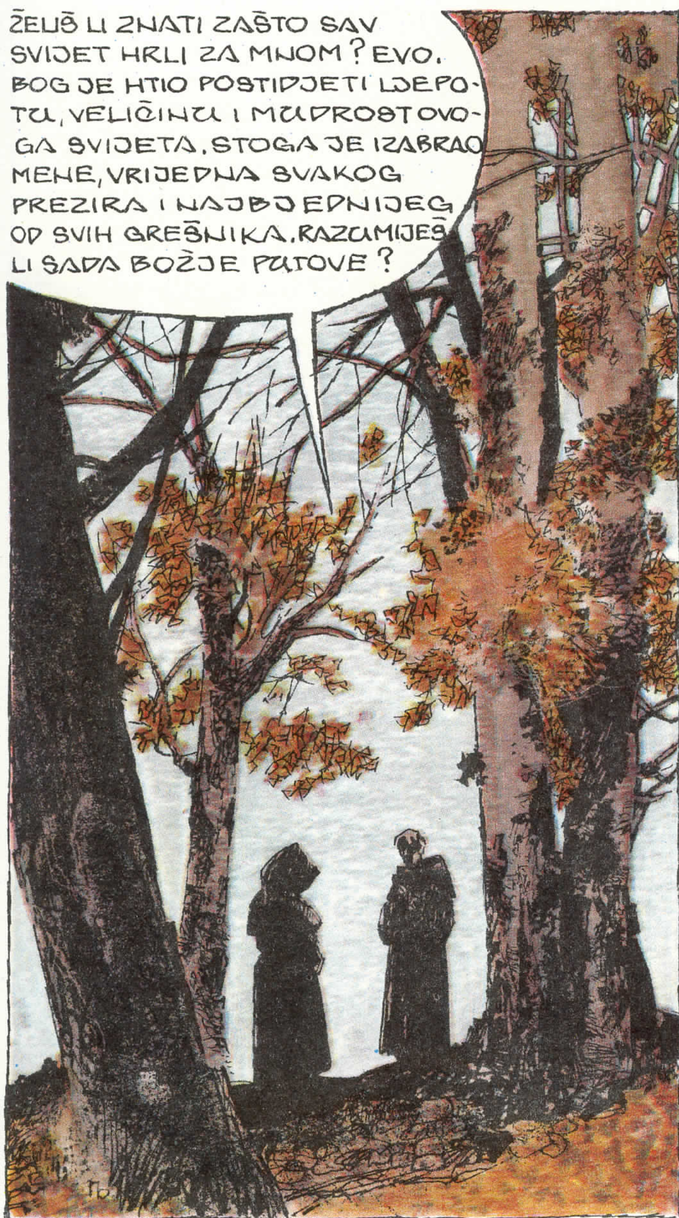

...UTO SPAZI BRATA MASEA, DOLAZIO MU U SUSRET S UPITOM /Cvjetići, gl. X/, GOTOVO VIČUĆI:

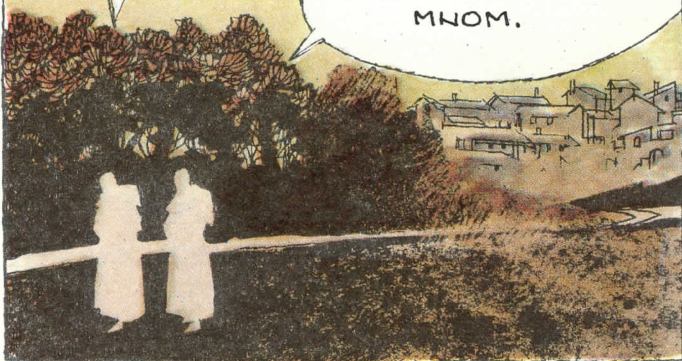

JEDNOGA DRUGOG DANA, DOK JE PUTOVAO S BRATOM LEONOM, DOĐE VRIJEME MOLITVE, VRIJEME ČASOSLOVA/Cvjetići, gl. IX/...

„NE, BRATE LEONE, NE ODGOVARAJ TAKO. KAD JA KAŽEM: BRATE FRANJO, TAKO SI SE OPAKO PONIO PREMA BOGU DA SI ZAVRIJEDIO BITI PROKLET OD BOGA, TI ĆEŠ ODGOVORITI: DOISTA, ZAVRIJEDIO SI BITI BAČEN MEĐU PROKLETNIKE."

SAMO RECI, OČE! ODGOVORIT ĆU KAKO TI ŽELIŠ.

FRANJO PONOVI SVOJ REFREN, ALI BRAT LEON ODVRATI:

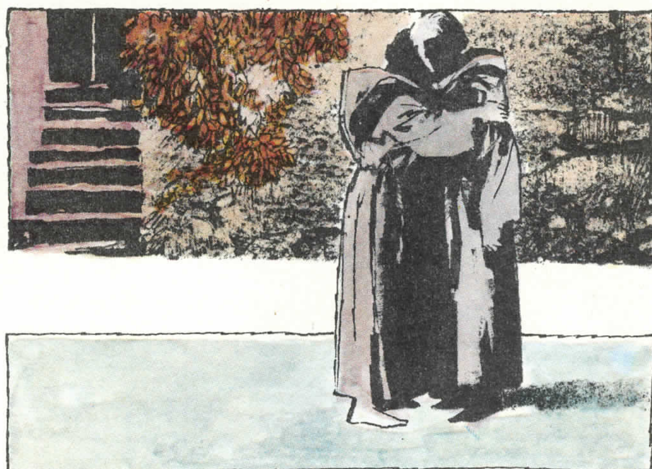
JAKIM I ODLUČNIM GLASOM NADODA FRANJO:

BRAT LEON OBEĆA POSLUŠNOST, ALI BEZ USPJEHA.

FRANJO, GANUT, NJEŽNO ZAGRLI BRATA LEONA, OVČICU BOŽJU.

SAVRŠENO VESELJE

VRAĆAO SE FRANJO JEDNOGA ZIMSKOG DANA S BRATOM LEONOM U SVETU MARIJU ANĐEOSKU ...

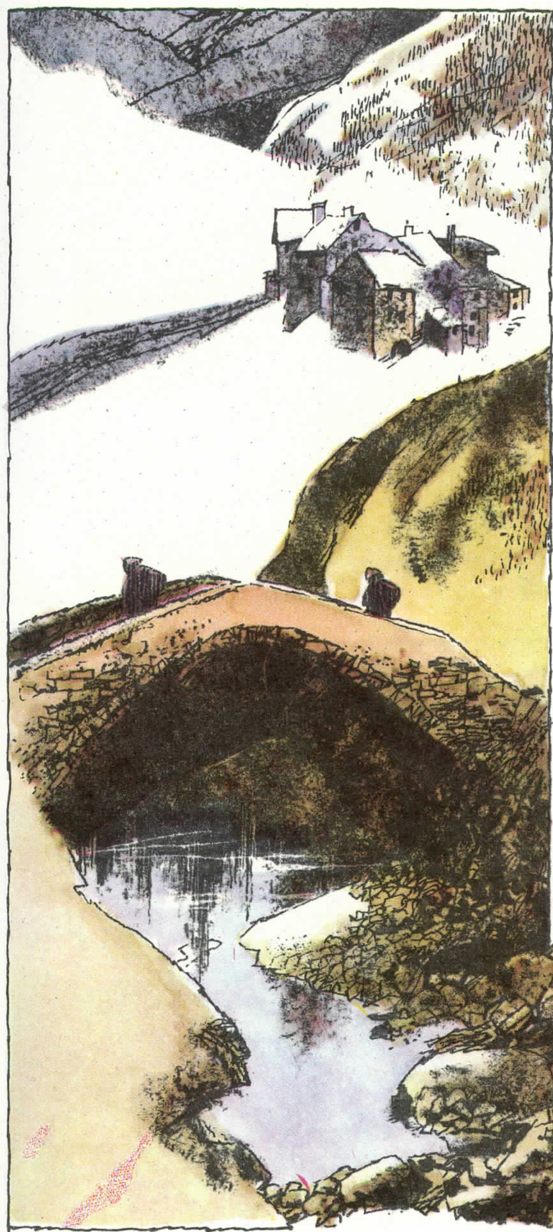

...DOLAZILI SU IZ PERUGGIE VEOMA ŽURNO JER JE STISLA CIČA ZIMA.

ČUJ DALJE, BRATE LEONE! KAD BI KOJI BRAT UMIO GOVORITI SVIM JEZICIMA SVIJETA I KAD BI POSJEDOVAO SVE ZNANJE, TE BI PROROKOVAO TAJNE I BUDUĆE STVARI: PIŠI, NI U TOM NE BI BILO SAVRŠENO VESELJE.

BRATE LEONE, OVČICO BOŽJA, POČUJ I OVO...

KAD BI MALI BRAT POZNAVAO SVE TOKOVE ZVIJEZDA I ZBORIO ANĐEOSKIM JEZIKOM...

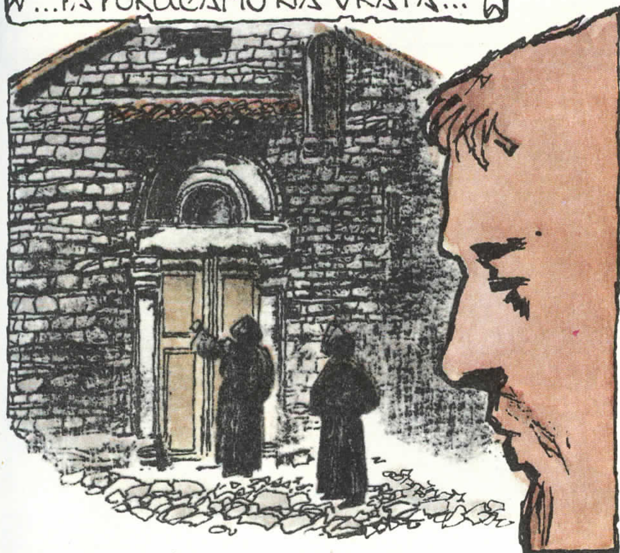

... I KAD BI POZNAVAO SVE LJEKOVITOSTI TRAVA ... KAD BI MU BILA NA DLANU SVA BLAGA ZEMLJINA, KAD BI POZNAVAO ĆUD ŽIVOTINJA ...

... LJUDI I DRVEĆA, STIJENA I VODA, PIŠI DA NI TO NIJE SAVRŠENO VESELJE.

DVA BRATA NASTAVE PUT. STAZA JE BILA BLATNJAVA... S MUKOM SU NAPREDOVALI... OSTADOŠE JEDNO VRIJEME U ŠUTNJI. ZATIM BRAT FRANJO POVIKA IZA GLASA ...
O BRATE LEONE, KAD BI MALI BRAT ZNAO TAKO DOBRO PROPOVIJEDATI DA BI OBRATIO SVE NEVJERNIKE NA VJERU KRISTOVU, PIŠI, NI U TOM NE BI BILO SAVRŠENO VESELJE.

OČE, ZA LJUBAV BOŽJU MOLIM TE RECI MI U ČEMU JE SAVRŠENO VESELJE.

SLUŠAJ, LEONE! KAD STIGNEMO U SVETU MARIJU ANĐEOSKU, BLATNI I MOKRI, SMRZNUTI I POLUMRTVI OD GLADI ...

...PA POKUCAMO NA VRATA...

...A BRAT VRATAR SRDITO UPITA...
TKO STE VI ?

...A MI ODGOVORIMO:
DVA VAŠA BRATA.
LAŽETE! VI STE DVA LOPOVA ŠTO VARATE SVIJET I OTIMATE KRUH SIROTINJI! NOSITE SE ODAVLE!

...I KAD NE BI OTVORIO, NEGO BI NAS PUSTIO DA VANI I DALJE STOJIMO NA SNIJEGU, POD KIŠOM, ONAKO SMRZNUTI I GLADNI SVE DO NOĆI...

...O!... KAD BISMO MI STRPLJIVO I BEZ MRMLJANJA PODNIJELI SVE TE UVREDE I TOLIKU OKRUTNOST... TO, BRATE LEONE, ZAPIŠI, TO BI BILO SAVRŠENO VESELJE!

... I KAD BISMO UPORNO I DALJE KUCALI NA VRATA...

... A BRAT VRATAR, RASRĐEN, IZAŠAO TE NAS KAO DOSADNE DANGUBE OTJERAO ...

NOSITE SE, NIŠTARIJE I RAZBOJNICI, OVDJE NEĆETE NI JESTI NI NOĆITI!

KAD BISMO TO PODNIJELI VESELA SRCA I ZA LJUBAV BOŽJU... O BRATE LEONE, PIŠI DA JE U TOM SAVRŠENO VESELJE!

I AKO BI NAKON TOGA, ZBOG GLADI I STUDENI, JOŠ JAČE ZVALI...

...I PLAČNIM GLASOM ZAKLINJALI VRATARA...

...ZA LJUBAV BOŽJU... PUSTI NAS UNUTRA!...

...A ON IZGUBIO SVAKO STRPLJENJE I LJUTIT BANUO SA KVRGAVIM ŠTAPOM I REKAO...

LIJENČINE DOSADNE! DAT ĆU VAM ŠTO VAS IDE!

...PA NAS ZGRABIO ZA KAPULJAČU, BACIO NA ZEMLJU, VUKAO PO SNIJEGU BIJUĆI NAS ONOM BATINOM...

EVO ONO ŠTO VAM TREBA!

...KAD BISMO MI SVE TO STRPLJIVO I S RADOŠĆU PODNIJELI, MISLEĆI NA MUKE KRISTA BLAGOSLOVLJENOGA... EVO, BRATE LEONE, U TOM JE SAVRŠENO VESELJE!

JER VIDIŠ, BRATE: NAD SVE DARE I MILOSTI KOJIMA KRIST OBASIPLJE SVOJE PRIJATELJE, NAJVEĆI JE DAR DA NADVLADAMO SAMI SEBE, TE IZ LJUBAVI PREMA NJEMU PODNOSIMO TEŠKOĆE, NEVOLJE I NEPRAVDE...

SA DRUGIH SE DAROVA BOŽJIH NEMAMO ŠTA PONOSITI, JER NISU NAŠI, NEGO BOŽJI. KAŽE SV. PAVAO: „ŠTO IMAŠ, A DA NISI PRIMIO? A AKO SI PRIMIO, ZAŠTO SE TIME PONOSIŠ KAO DA JE TVOJE?"

DAKLE, MI SE SMIJEMO HVALITI SAMO NEVOLJAMA I PATNJAMA, JER JE U TOM NAŠA ZASLUGA, BRATE LEONE, I DOKAZ NAŠE LJUBAVI PREMA BOGU /Cvjetići, gl. VIII/.

RADOST U BOLI... KOJEG LI EVANĐELJA! I TO EVANĐELJE VALJA RAZGLASITI SVIM LJUDIMA!

KAKO FRANJO
OČITUJE LJUBAV PREMA
SVIM STVORENJIMA: ON
PROPOVIJEDA PTICAMA,
PRIPITOMLJUJE VUKA IZ
GUBBIJA I BRATSKI PRIMA U
SAMOSTAN TRI RAZBOJNIKA.

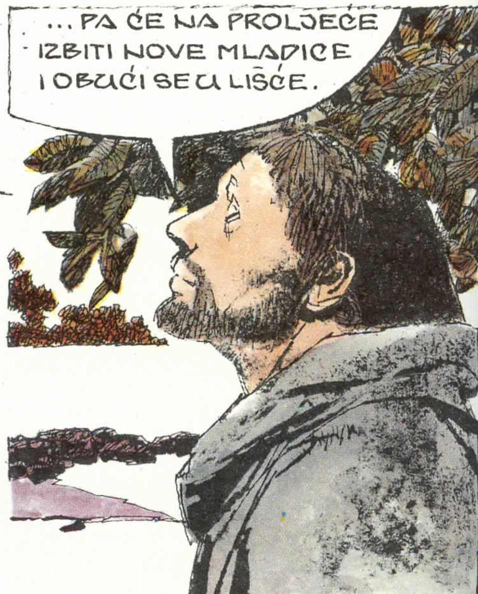

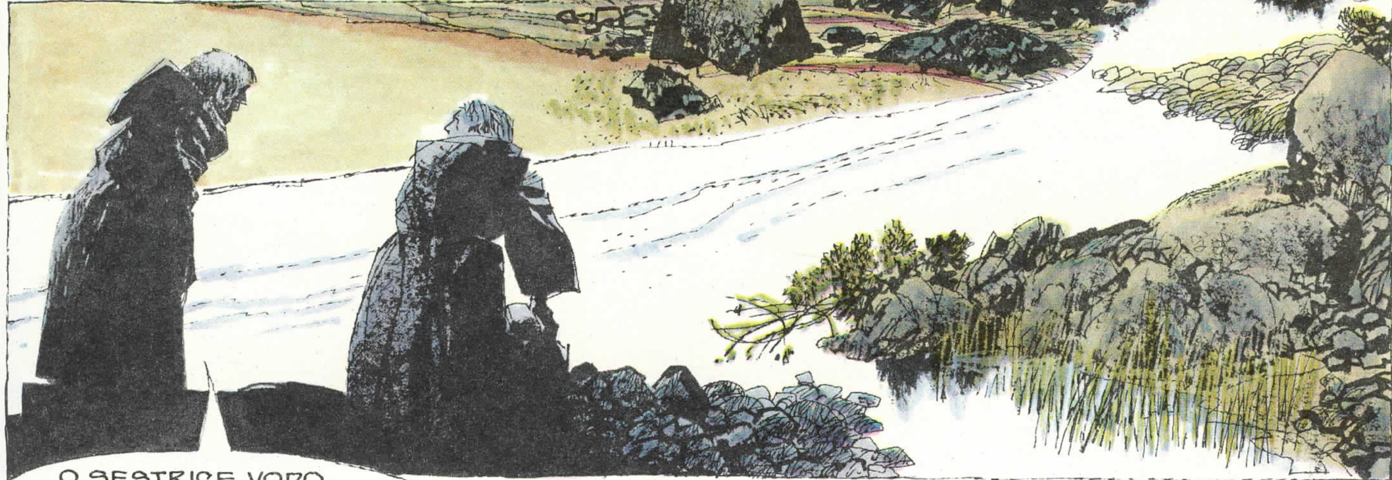
PROPOVIJED PTICAMA

FRANJO JE NJEŽNO LJUBIO SVA STVORENJA I NAZIVAO IH BRAĆOM I SESTRAMA. I BRAĆU JE POUČAVAO DA SE UMIJU UZDIĆI OD STVORENJA K STVORITELJU. SA ZVIJEZDAMA, VODOM I SUNCEM HTIO JE DA PJEVAJU HVALE SVEVIŠNJEMU, SVEMOŽNOME, DOBROM BOGU.

PREMA SVAKOJ STVARI GAJIO JE POŠTOVANJE. TRPIO JE GLEDAJUĆI AKO BI SE ŠTO RAZBILO ILI KAD BI SJEKLI STABLA...

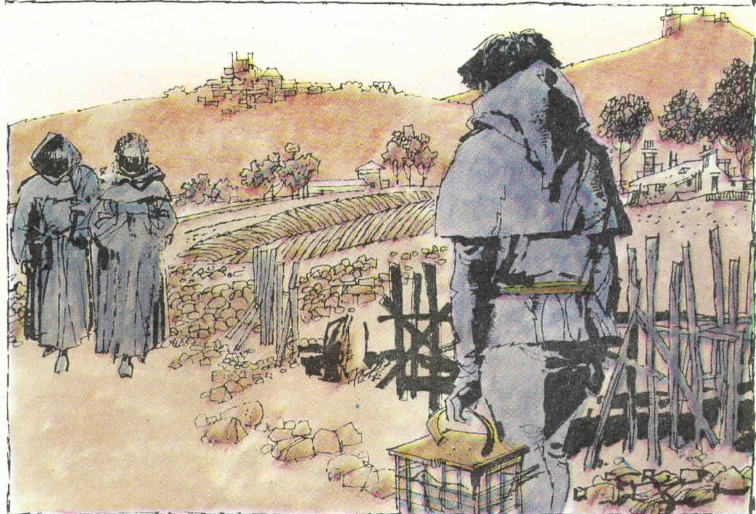

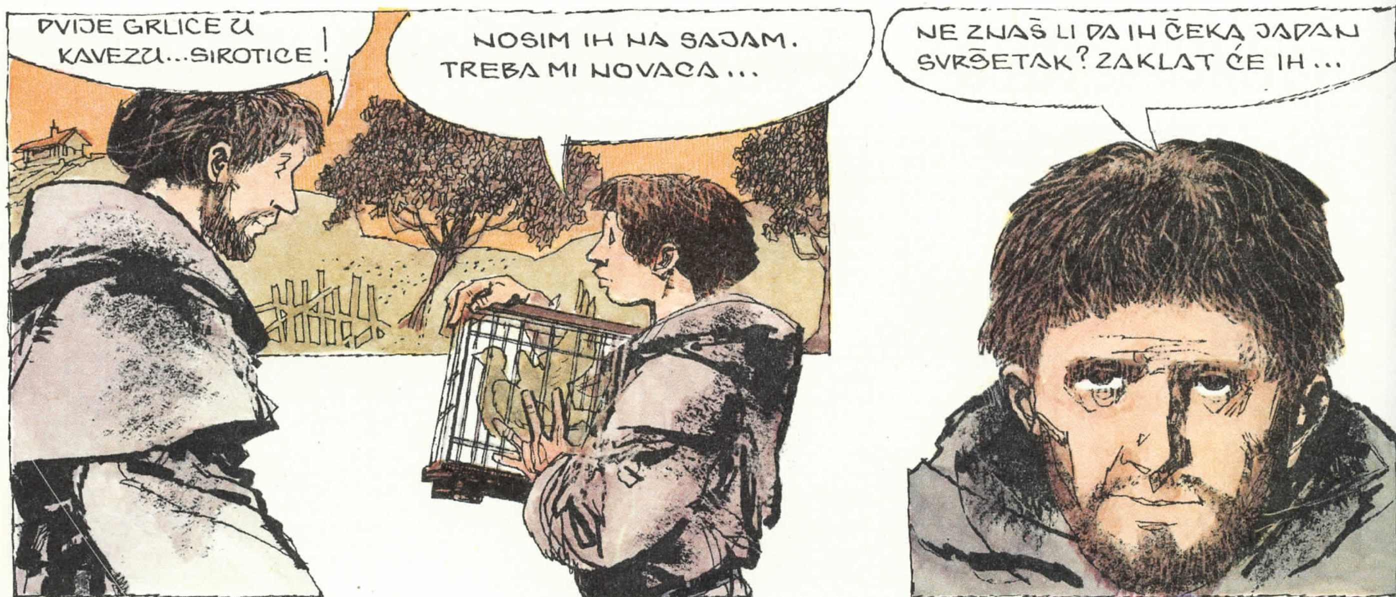

DUŠA MU SE ISPUNJALA RADOŠĆU KAD BI MOTRIO VODU U RIJEKAMA KAKO, BISTRA I TIHA TEČE PREMA UŠĆU.
O SESTRICE VODO, PONIZNA I DRAGOCJENA! NEMOJMO JE ZAGAĐIVATI, BRATE, JER BOG JU JE STVORIO BISTRU I ČISTU.

JANJCI SU BILI NJEGOVI MILJENICI, JER SU GA PODSJEĆALI NA JANJE BOŽJE, ŽRTVOVANO ZA NAŠ SPAS, IMAO JE ISTANČANI OSJEĆAJ ZA SVA, PA I NAJMANJA STVORENJA.

NE, NE POSRED PUTA, BRATE CRVIĆU... MOGLI BI TE POGAZITI. BIT ĆE TI BOLJE U TRAVI NA LIVADI.

JEDNOG DANA FRANJO SRETNE MLADIĆA S KAVEZOM U RUCI... (Cvjetići, gl. XXII).

DVIJE GRLICE U KAVEZU...SIROTICE!
NOSIM IH NA SAJAM. TREBA MI NOVACA...
NE ZNAŠ LI DA IH ČEKA JADAN SVRŠETAK? ZAKLAT ĆE IH...

ČUJ, DAJ IH MENI, EVO TI PLAŠT U ZAMJENU.
NE... POKLANJAM IH...
HM! EVO... NEKA...

SESTRICE GRLICE, DRUGI SE PUT NE DAJTE UHVATITI!
ZAŠTO IH NE BISMO PONIJELI SA SOBOM?

DA, U PORCIUNKULU, ALI DA ŽIVE U SLOBODI, KAO ŠTO IH JE BOG STVORIO.

U ŠEVI JE FRANJO GLEDAO OSLIKANA MALOG BRATA. „SESTRICA ŠEVA", GOVORIO JE, „IMA KAPULJAČU I SIVU HALJU KAO I MALA BRAĆA, OD NJE NEKA UČE DA NE OBLAČE LAGODNA I ŠARENA ODIJELA, VEĆ SKROMNA I PONIZNA." JEDNOGA DANA, NA MOČVARNOM VENECIJANSKOM OTOČIĆU, REČE DRUGARIMA KOJI SU SE TU NAŠLI:

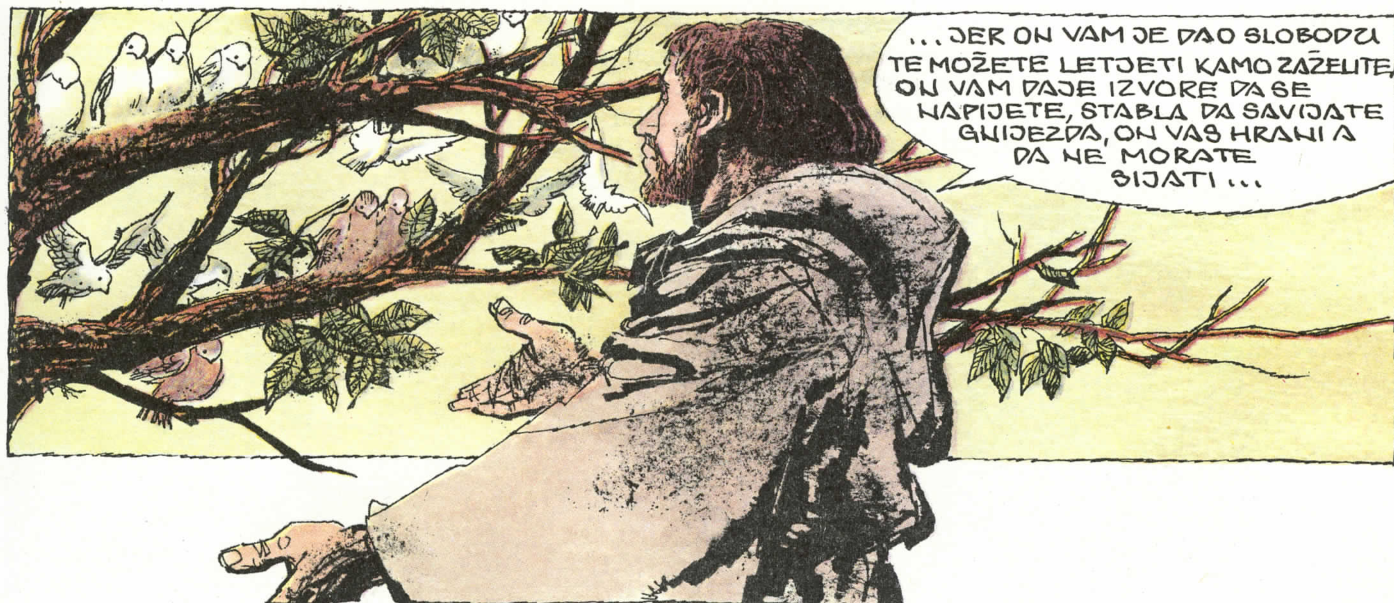

U BEVAGNI, BLIZU ASIZA, JEDNOGA DANA SPAZI KAKO MU ODASVUD DOLIJEĆE MNOŠTVO PTICA, KAO DA JE ON JEDNA OD NJIH (Cvjetići, gl. XVI).

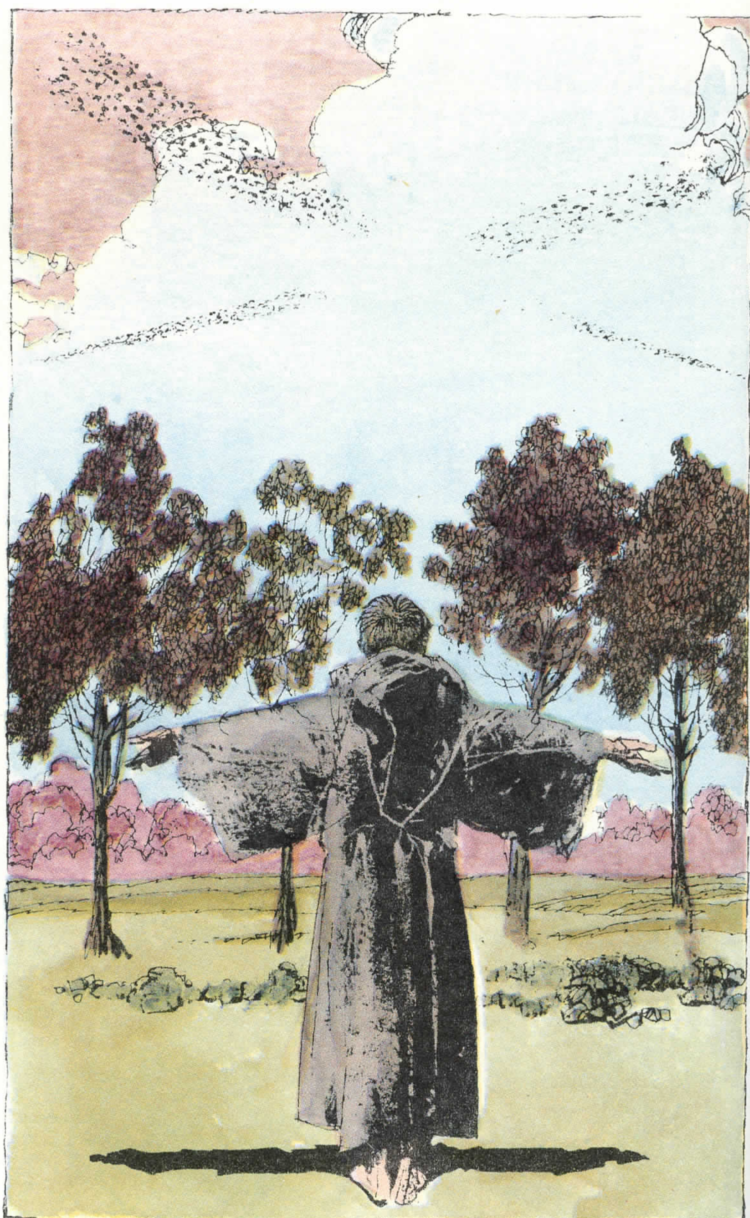

SESTRICE MOJE, PTIČICE, DUŽNE STE HVALITI BOGA...

NA PRVE FRANJINE RIJEČI SVE PTICE UŠUTE.

... A SAĐA, POĐITE, U IME ISUSOVO, I ISPUNITE NEBO PJESMOM.

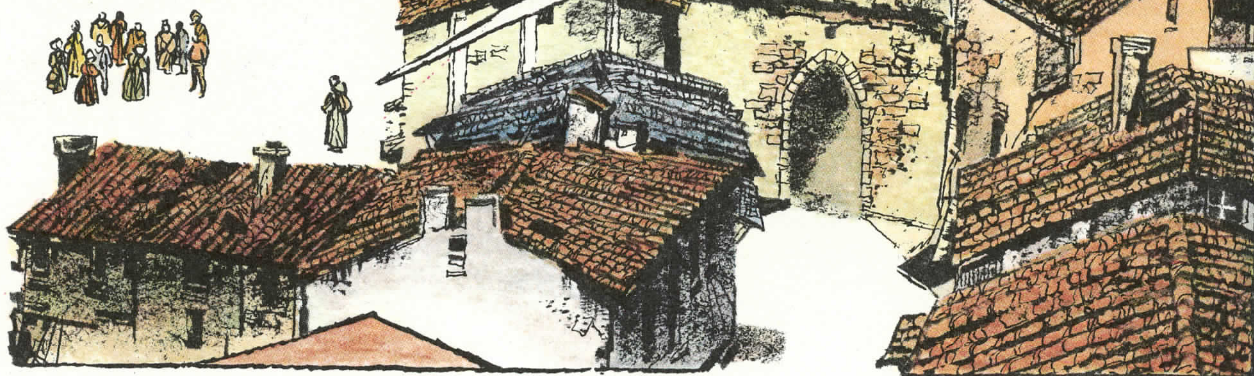

TAKVE VAS, BRAĆO, ŽELIM... VESELE I SLOBODNE KAO PTICE. ŽELIM DA SVIJETOM IDETE UZDAJUĆI SE SAMO U PROVIDNOST KOJA OBLAČI POLJSKE LJILJANE I HRANI PTICE NEBESKE.

GUBIJSKI VUK

U ONO VRIJEME DOJADIO JE SVEMU GUBIJSKOM KRAJU KRVOŽEDAN VUK. DAN ZA DANOM VRŠIO JE POKOLJ. MUNJEVITOM BRZINOM ODERAO BI JANJE ILI KOZLIĆA PA SE IZGUBIO U GUŠTIKU ŠUMA.

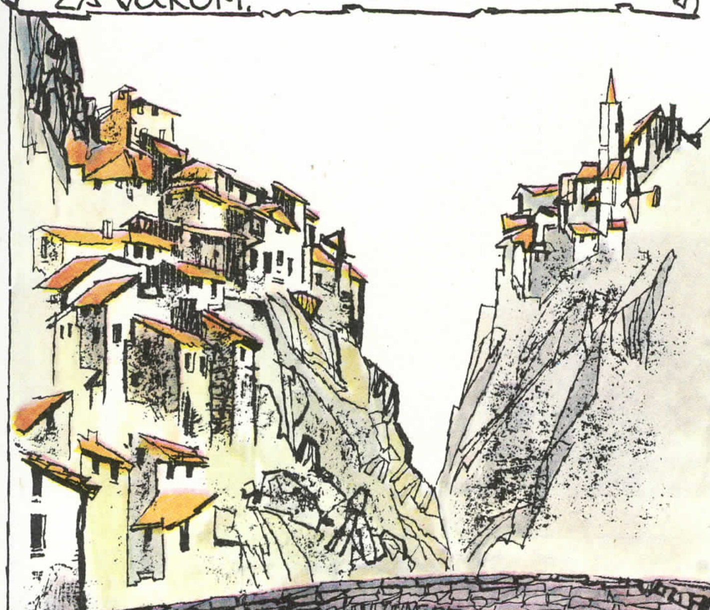

DOK SE TAKO NA TRGU RAZGRIJALA SVE ŽIVLJA RASPRAVA, STIŽE IZ ASIZA BRAT FRANJO.
BRAĆO MOJA, ŠTO VAS TO UZNEMIRUJE?

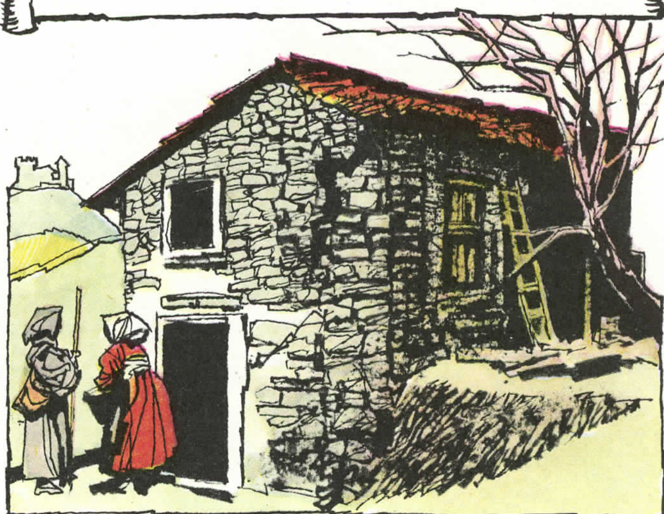

AH, BRATE FRANJO, VI STE! JESTE LI ČULI O VUKU?

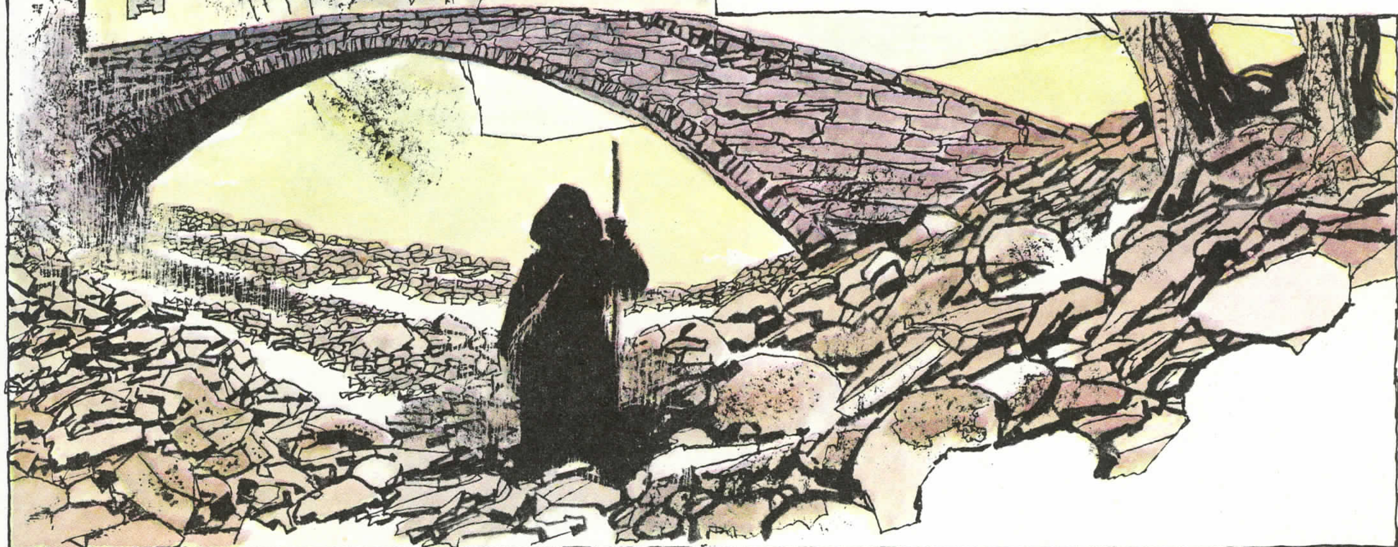

DOK NAM NE UNIŠTI SVA STADA...
...I DOK NAS SVE NE POKOLJE...
SMIRITE SE I NEMOJTE SE BOJATI! POĆI ĆU U POTRAGU ZA VUKOM. DOVEST ĆU GA OVAMO NA TRG!

NE IDI, FRANJO! SAM I BEZ ORUŽJA, RASTRGAT ĆE TE.

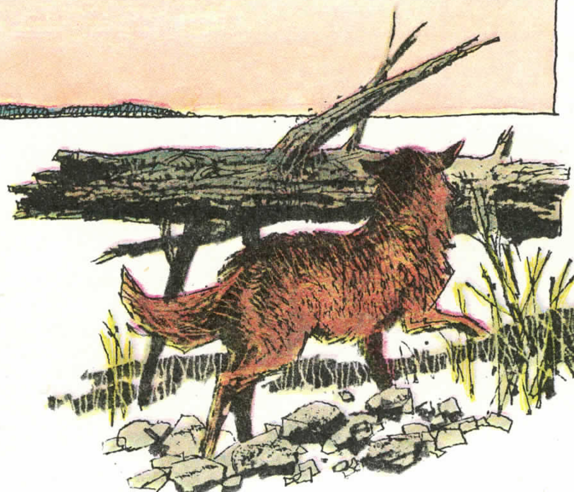

UZDAM SE U BOGA. ON ĆE MI POMOĆI.

TAKO BRAT FRANJO IZAĐE IZ GRADIĆA ZVANA GUBBIO U POTRAGU ZA VUKOM.

RASPITIVAO SE KOD SELJAKA...

NAPOKON GA IZDALEKA OPAZI...

...A I VUK PRIMIJETI NJEGA PA OTVORENE GUBICE POJURI PREMA NJEMU...

BRATE VUČE, DOĐI, DOĐI K MENI...

HAJDE BUDI DOBAR... TAKO! SJEDNI OVDJE, MORAM S TOBOM PORAZGOVORITI!

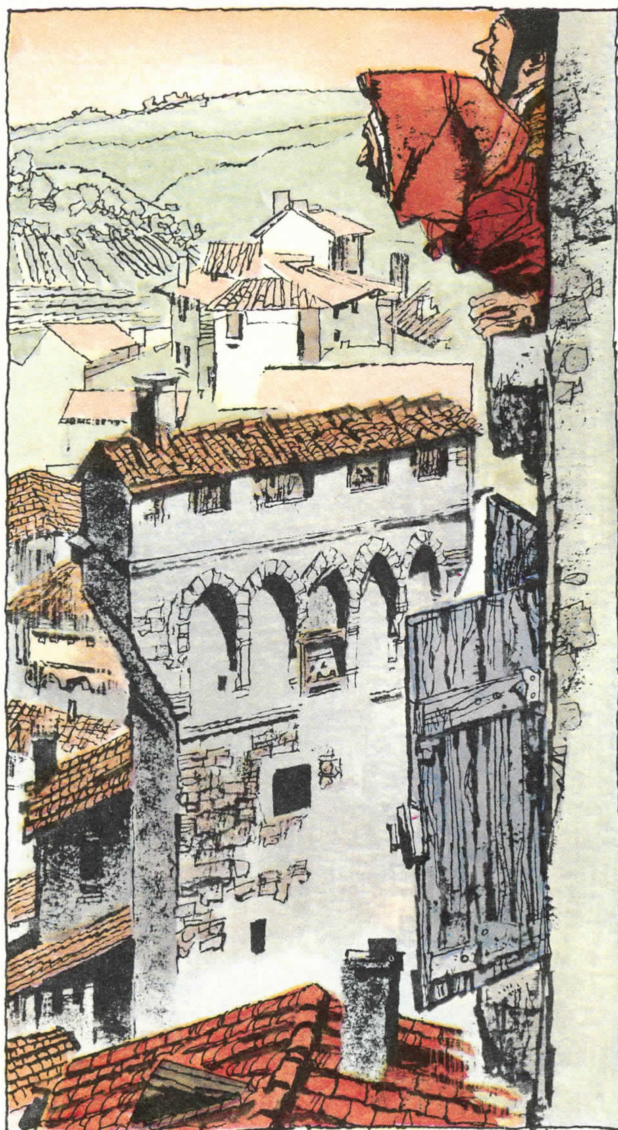

BRATE VUČE, LJUDI SE TUŽE NA TEBE. KLAO SI... ALI ZNAM DA TI NISI ZAO. GLAD TE PRISILILA. ŽELIM, DAKLE, DA S TOBOM SKLOPIM UGOVOR...

... TI VIŠE NEĆEŠ POČINJATI ZLO, A GUBBIO ĆE TE SVAKI DAN SNABDJEVATI HRANOM. OBEĆAJEM TI U IME SVIH STANOVNIKA.

VUK ZATVORI OČI I SPUSTI NJUŠKU.

S VISOKIH PROZORA PROMATRALI SU IH KAKO DOLAZE ...

...I VIJEST PUKNE GRADOM ...

SVI SE STRČE NA GLAVNI TRG DA IZBLIZA VIDE VUKA ...

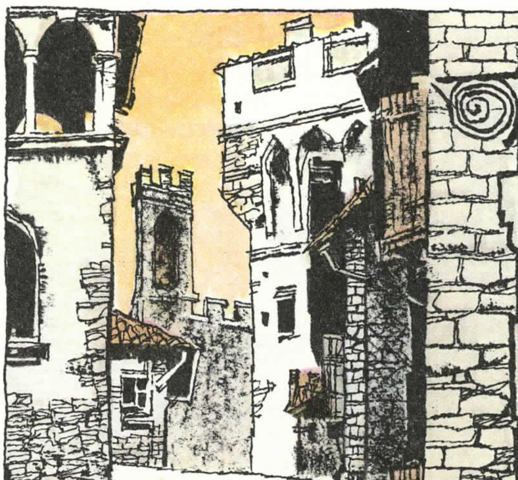

TADA VUK POKLEKNE, PODIGNE ŠAPU TE JE STAVI U FRANJINU RUKU, DAJUĆI TAKO ZNAK DA MU SE MOŽE VJEROVATI.

OTADA JE VUK ŽIVIO UNUTAR GUBIJSKIH ZIDINA. DIVLJA ZVIJER UBRZO SE SA SVIMA SPRIJATELJILA. ČAK SU JE I DJECA MILOVALA KAO PSIĆA (Cvjetići, gl. XXI). U BRATU VUKU ŽITELJI SE GUBBIJA SJEĆAHU BRATA FRANJE!

RAZBOJNICI IZ MONTECASALE

BRAĆA SAMOSTANA U MONTECASALE TE VEČERI BIJAHU U BRIZI. NESTRPLJIVO SU ČEKALI BRATA FRANJU. IMALI SU MU NEŠTO VAŽNO REĆI ... (Cvjetići, gl. XXVI).

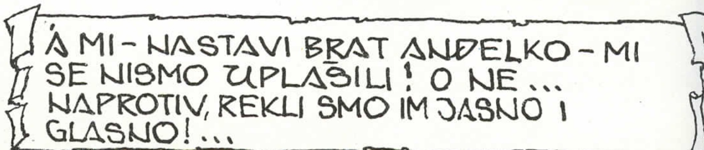

RAZBOJNICI, OČE, RAZBOJNICI!
JUTROS SU BILI OVDJE!
PROVALILI SU ČAK U SAMOSTAN!

A ŠTO SU HTJELI OD VAS? RECI, BRATE ANĐELKO, ŠTO?

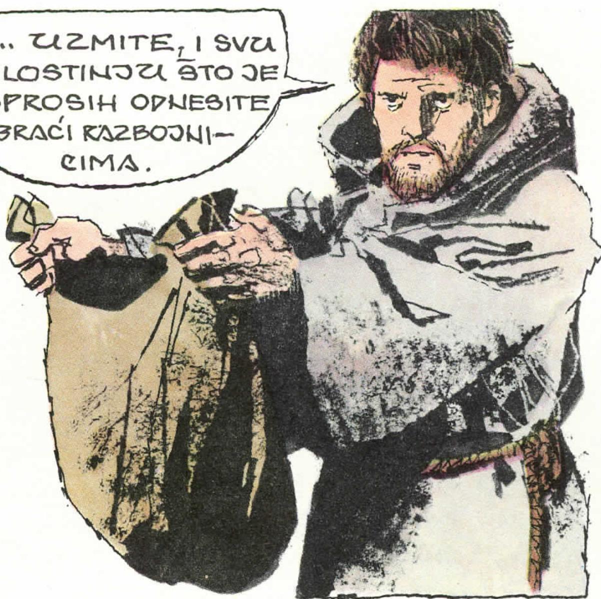

ZNAŠ... BILA SU TROJICA...

...UŠLI SU VIČUĆI IZA GLASA:
KRUHA!... DAJTE NAM JESTI AKO JE ISTINA DA STE SVIMA BRAĆA! GLADNI SMO!

A MI – NASTAVI BRAT ANĐELKO – MI SE NISMO UPLAŠILI! O NE... NAPROTIV, REKLI SMO IM JASNO I GLASNO!...

GUBITE SE ODAVDE, NAJGORI RAZBOJNICI! NISTE DOSTOJNI NI DA ŽIVITE, A HTJELI BISTE JESTI SIROTINJSKI KRUH! NOSITE SE!

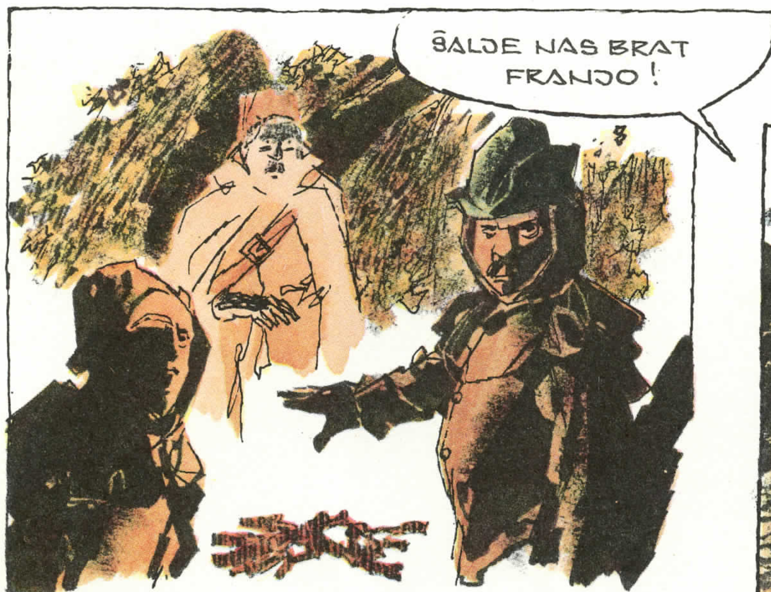

TAKO LI SI REKAO, BRATE ANĐELKO? TAKO LI STE, BRAĆO, ISKAZALI MILOSRĐE PREMA GREŠNICIMA KOJE NAM JE KRIST TOLIKO PREPORUČIO?

... UZMITE, I SVU MILOSTINJU ŠTO JE ISPROSIH ODNESITE BRAĆI RAZBOJNICIMA.

... TRAŽILI SU IH PO BRDIMA I POLINAMA, DOZIVAJUĆI:

BRAĆO RAZBOJNICI... GDJE LI STE? JAVITE SE!
DOLAZIMO U IME BOŽJE PO OPROŠTENJE!

IMAMO I HRANE ZA VAS! ... ONO ŠTO SMO VAM PRIJE USKRATILI, SADA VAM DONOSIMO! GDJE STE, BRAĆO?

ŠALJE NAS BRAT FRANJO!

AKO NAS ČUJETE, JAVITE SE!

OVDJE SMO! ŠTO ŽELITE OD NAS?

BRAĆO, PRIMITE OVAJ KRUH, SIR I VINO: TO JE DAR BRATA FRANJE.

I MOLIMO VAS OPROŠTENJE ŠTO SMO JUTROS BILI ONAKO NEULJUDNI...

I TAKO SU TRI RAZBOJNIKA S NOVOM NADOM U SRCU POSLA ZA BRAĆOM SVE DO SAMOSTANA...

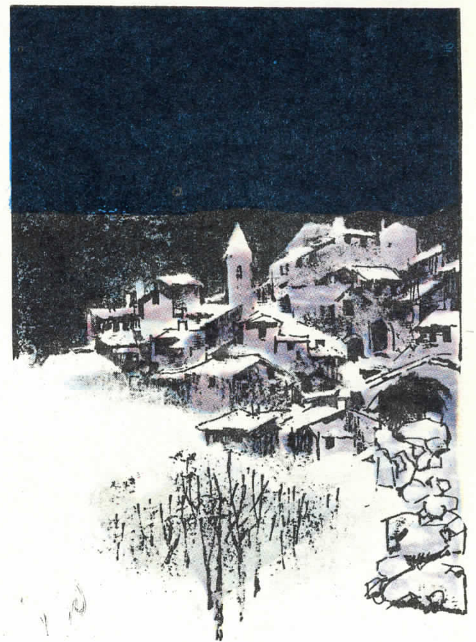

FRANJO IH DOČEKA KAO BRAĆU...

I TAKO JE OD ONOG TRENA ĐAVAO IMAO TRI SURADNIKA MANJE, A SAMOSTAN U MONTECASALE TRI BRATA VIŠE...

KAKO FRANJO,
POSLIJE SUSRETA SA
SULTANOM U EGIPTU,
U SPILJI KOD GRADIĆA GRECCIO GRADI
PRVE BOŽIĆNE JASLICE, A
NA BRDU VERNA PRIMA RANE.

KRIŽAR U EGIPTU

PETA KRIŽARSKA VOJNA PROTIV MUSLIMANA BILA JE U PUNOM JEKU KAD SE FRANJO 24. LIPNJA 1219. UKRCAO NA LAĐU U ANKONI KOJA ĆE GA – NAKON PRISILNA ISKRCAVANJA U HRVATSKOJ – DOVESTI U DAMIETTU U EGIPTU GDJE SU SE KRIŽARI BILI UTABORILI. VOJSKOVOĐA KRIŽARSKE VOJSKE BIJAŠE IVAN IZ BRIENNE, BRAT ONOG GVALTERA KOJEMU SE MLADI SIN PETRA BERNARDONEA HTIO PRIDRUŽITI KAD JE ONO POŠAO U PUGLIE.

OVAJ PUT FRANJO NIJE BIO NAORUŽAN OKLOPOM I KOPLJEM, U POTRAZI ZA SLAVOM, NEGO SE OPASAO UŽETOM DA PROPOVIJEDA EVANĐELJE, SANJAJUĆI O MUČENIŠTVU.

NAKON JEDNOMJESEČNE PLOVIDBE STIGNE U KRIŽARSKI TABOR. U MLADOSTI JE BIO NEUSTRAŠIV VOJNIK. BRZO JE SHVATIO KAKO JE IDEAL KRIŽARSKE VOJNE IZDAN...

ČASTOLJUBLJE I OHOLOST KNEZOVA, A U VELIKOG DIJELA VOJNIKA ŽELJA ZA PUSTOLOVINAMA, NE MOGOŠE IZVOJEVATI POBJEDU. OSIM TOGA... KOJE BI TREBALO DA BUDE EVANĐEOSKO ORUŽJE: LJUBAV ILI MAČ?

DNE 19. KOLOVOZA ODIGRAO SE KRVAV BOJ IZMEĐU DVA TABORA, S VELIKIM GUBICIMA NA KRŠĆANSKOJ STRANI.

SULTAN JE PAŽLJIVO SLUŠAO SIROMAŠKA IZ ASIZA KOJI SE IZRAŽAVAO FRANCUSKI.

FRANJO OSTADE OKO MJESEC DANA S MUSLIMANIMA. SVI SU GA POŠTIVALI I PAŽLJIVO SLUŠALI, SAM SULTAN GA JE ČESTO POZIVAO NA DVOR DA S NJIM RAZGOVARA O VJERSKIM PITANJIMA.

FRANJO ODE MISLEĆI NA KRŠĆANE KOJE JE OSTAVIO U KRIŽARSKOM TABORU. I TUŽNO OBORI GLAVU.

KRIŽARI ZAUZEŠE DAMIETTU 5. STUDENOG 1219. I OKRUTNO JE OPLJAČKAŠE. U VELJAČI FRANJO OSTAVI EGIPAT I KRENE NA POBOŽNO HODOČAŠĆE U BETLEHEMSKU ŠTALICU, U NAZARET, NA KALVARIJU...

KLEKNE PRED KRISTOVIM GROBOM...

U SRPNJU 1220. SIROMAŠAK OTPUTOVA U SVOJU DRAGU UMBRIJU. PETA KRIŽARSKA VOJNA IMALA JE DRAMATIČAN ISHOD ZA KRŠĆANE, ALI FRANJINA JE MISIJA USPJELA: POSVJEDOČIO JE SVOJU VJERU PRED SULTANOM I KRŠĆANE POTAKNUO NA BRATSTVO. POSIJAO JE DOBRO SJEME U SRCA!

GRECCIO - NOVI BETLEHEM

GODINE 1223. BILA JE VRLO OŠTRA ZIMA. FRANJO JE MNOGO TRPIO OD STUDENI, ALI JE I TO S RADOŠĆU PODNOSIO, JER „STUDEN JE MOJA SESTRICA". U BOŽIĆNOJ NOĆI TE GODINE, ON SE NALAZIO KOD SIROMAŠNIH SELJAKA U SEOCU GRECCIU BLIZU RIETIJA. DOK JE RAZMATRAJUĆI HODAO ŠUMOM BLIZU SELA, ODJEDNOM MU SINE MISAO I ŽELJA DA UŽIVO PRIKAŽE BETLEHEMSKO OTAJSTVO.

SIĐE U SELO I OČITUJE SVOJU ŽELJU PRIJATELJU IVANU VELITI, POBOŽNOM GOSPARU ONOGA KRAJA. GOSPAR IVAN ODMAH SE DADE NA POSAO DA U SPILJI, IZDUBENOJ U ŽIVOJ STIJENI, SVE PRIREDI ZA NOVI OBRED: JASLE SA SIJENOM, VOLA I MAGARCA, OLTAR ZA SV. MISU.

MALO PODALJE, DJECA IZ GRECCIA, ZNATIŽELJNO...

ŠTO RADE?

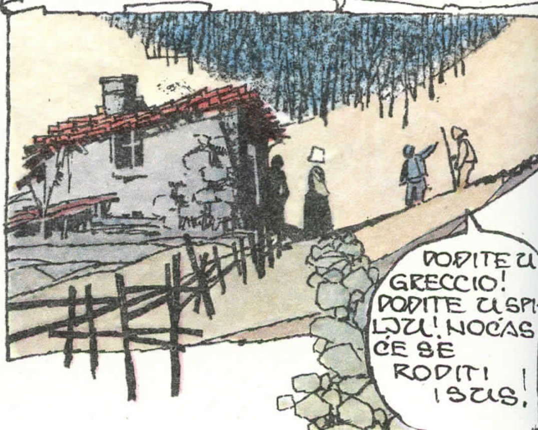
MOŽDA BRAT FRANJO ŽELI ŽIVJETI U PEĆINI?

FRANJO? TKO? ONAJ KOJI JE PRIPITOMIO VUKA... KOJI JE RAZGOVARAO S PTICAMA... KOJI JE BIO U EGIPTU KAO KRIŽAR?

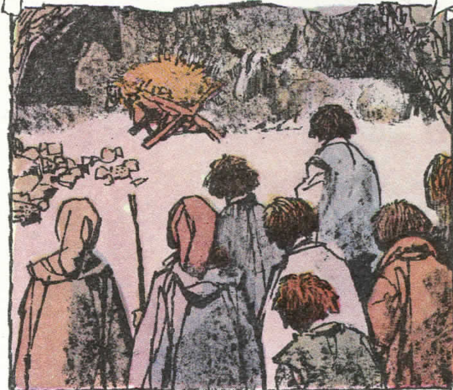
SLIJEDEĆI FRANJIN POZIV, DJECA SE RASPRŠE PO BRDIMA, IZGUBIŠE SE PO ŠUMAMA I STIGNU DO PASTIRSKIH I SEOSKIH KUĆICA...

U DUBOKOJ NOĆI U ŠUMI SU TREPERILA SVJETLA!

PASTIRI I SELJACI, KAO ONOMADNE PRIJE 1223 GODINE, SKUPIŠE SE ISPRED SIROMAŠNE SPILJE. JASLE, MAGARAC, VOL... I TAKO NASTADOŠE JASLICE!

O PONOĆI JE BILA MISA. FRANJO JE SLUŽIO KAO ĐAKON... ON JE ODRŽAO I PROPOVIJED.

... BRAĆO, JEDNE NOĆI KAO OVE RODIO SE ISUS. U OVAKVU SIROMAŠTVU ...

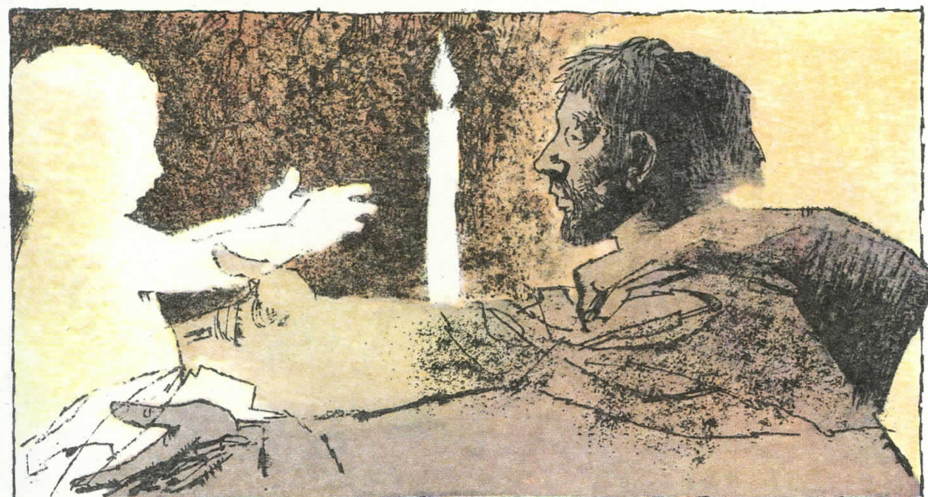
NJEGOVO NAS JE SIROMAŠTVO NEIZMJERNO OBOGATILO. NOĆ ONA BIJAŠE SVJETLIJA OD SVAKOGA DANA. BETLEHEM JE SADA OVDJE!

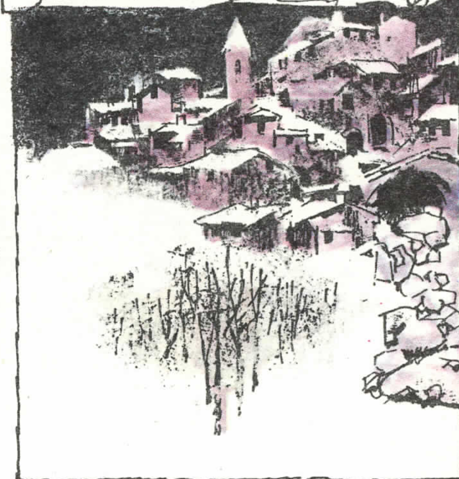
PRIPOVIJEDA SE DA JE FRANJO POSLIJE PROPOVIJEDI OTIŠAO I KLEKNUO ISPRED JASLICA... PRUŽIO JE RUKE...

...NEKI SU TADA U NJEGOVIM RUKAMA VIDJELI DJETEŠCE!... O DA, NEKA BETLEHEM BUDE U NAMA - SVAKE BOŽIĆNE NOĆI.

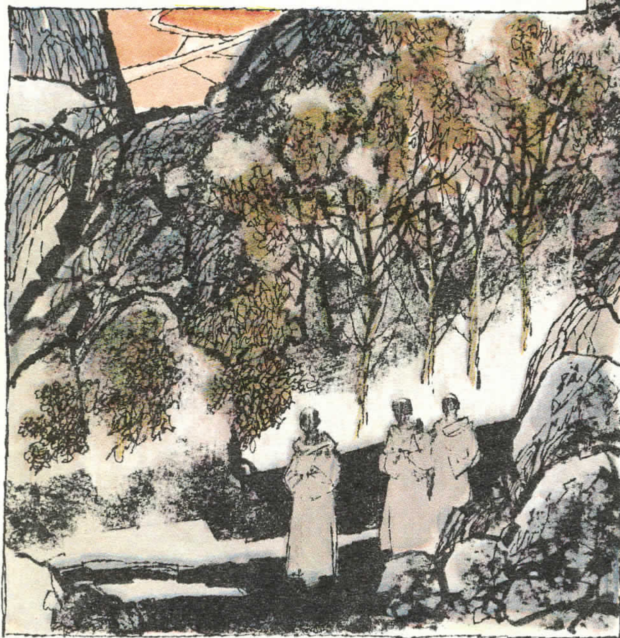
I TO JE ZASIGURNO ŽELJA FRANJINA: NEKA BETLEHEM BUDE U NAMA, SVAKE BOŽIĆNE NOĆI!...

ČUDO NA VERNI

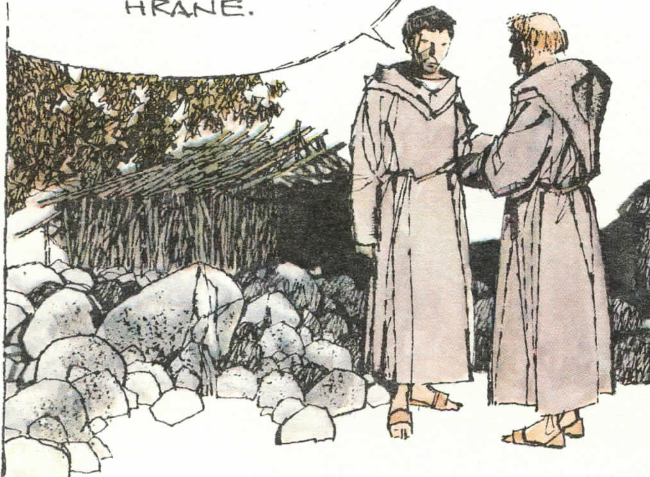
VERNA: ŠUMOVITO BRDO, OŠTRE DIVLJE STIJENE, VRLETNE I ISPRUŽENE U DOLINU KASENTINA, U POKRAJNI AREZZA. TU SE NALAZI ŽIVAC KAMEN ZVANI SASSO SPICCO – OŠTRA STIJENA, A NA NJOJ S VRHA NA DNO DUBOKA RASJEKLINA ŠTO JE NASTALA, PO POBOŽNOM PREDANJU, ZA ONOG POTRESA ŠTO UZDRMA ZEMLJU ZA VRIJEME KRISTOVE SMRTI.
ZBOG TOGA JE FRANJO NAJVIŠE VOLIO TO SAMOTIŠTE GDJE MU JE PRIJATELJ ORLANDO, GROF CHIUSIJA, OD GRANJA I SUHOG LIŠĆA UREDIO NASTAMBU.

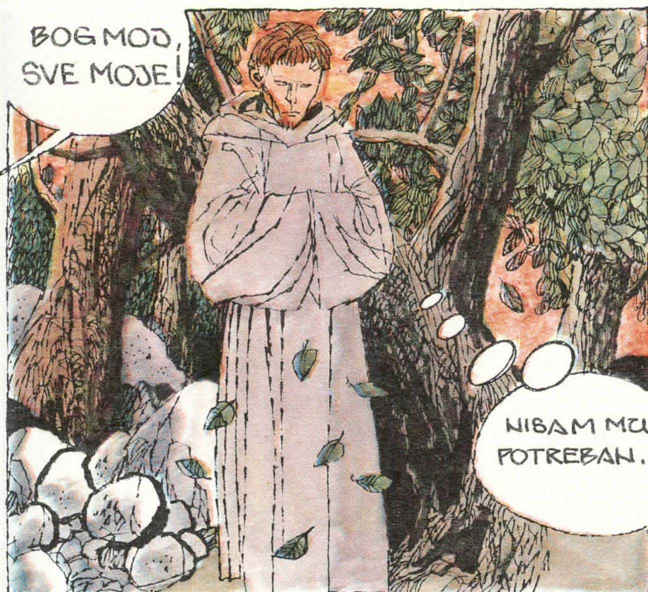
LJETI GODINE 1224. FRANJO SE POPE NA VERNU S BRATOM LEONOM I DRUGOM BRAĆOM, DUGOM SE DUHOVNOM POVUČENOŠĆU HTIO PRIPRAVITI ZA BLAGDAN SVETOGA KRIŽA ŠTO SE SLAVI 14. RUJNA.

ŽELIO JE BITI POSVE SAM. NITKO SE NIJE SMIO PRIBLIŽITI NJEGOVOJ KOLIBI, OSIM BRATA LEONA,

FRANJO JE BIO BOLESTAN. NOĆU JE PREVIŠE MOLEĆI BDIO, A JEO JE VRLO MALO. BRAT LEON JE ZABRINUT. STOGA JE NADGLEDAO, ALI IZDALEKA... DA GA FRANJO NE OPAZI.

BOG MOJ, SVE MOJE!
NISAM MU POTREBAN.
POLAKO, POLAKO VRAĆAO SE U KOLIBU, MEĐU DRUGU BRAĆU.

JEDNOG DANA... BILO JE TO U ZORU 14. RUJNA...
ODAKLE TAKVA TIŠINA? ZAR SPAVA? MOŽDA SE RAZBOLIO?

USPRKOS ZABRANI, PAŽLJIVO SE PRIBLIŽI GOTOVO DO ULAZA U FRANJINU KOLIBU...

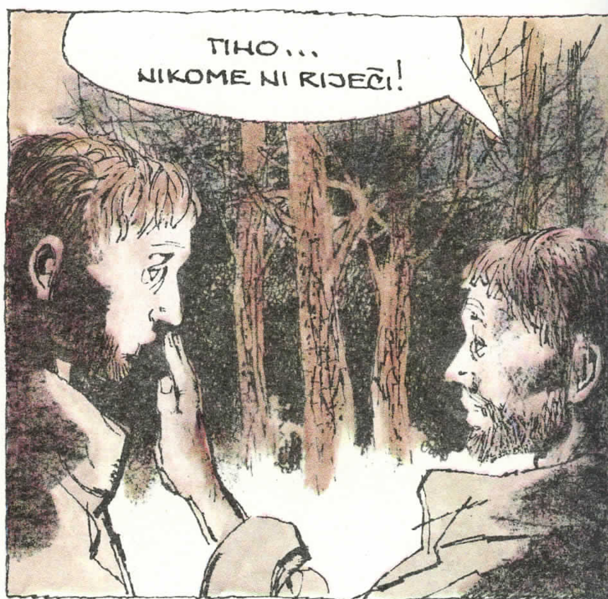

NO, MORAO SE ZAUSTAVITI...

BLJEŠTAVILO, SVJETLIJE OD SUNCA, PRISILI GA DA OČI ZAKRIJE RUKAMA.

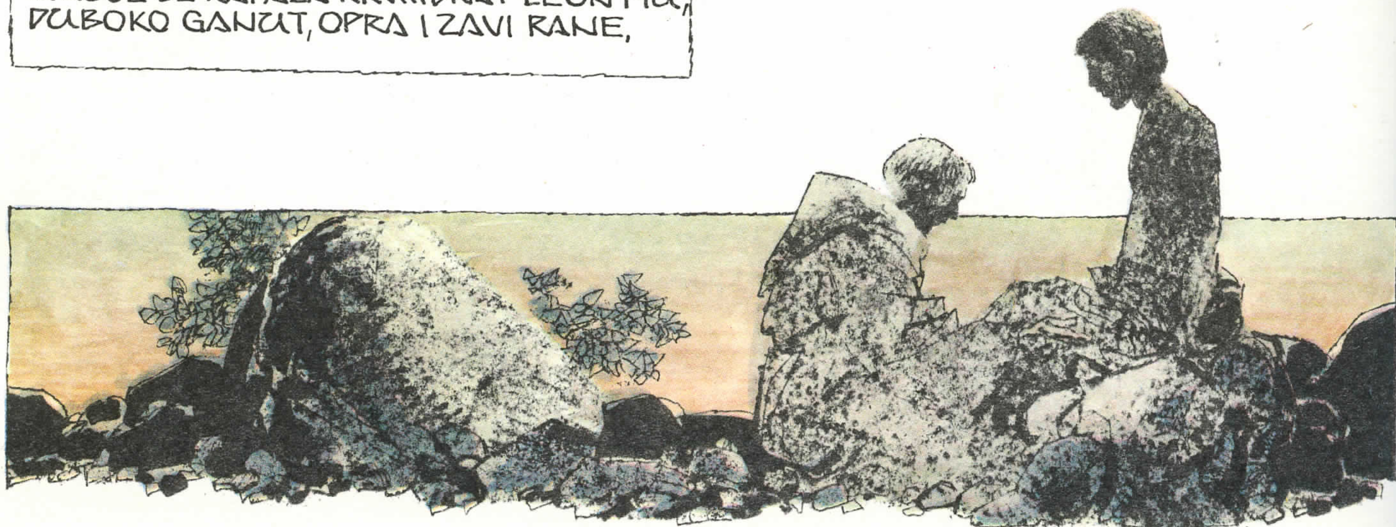

KAD NESTA SVJETLOSTI, KAO U TRKU UĐE U KOLIBU
OČE!... ŠTO JE S TOBOM?

KAD JE FRANJO DOŠAO SEBI OD ZANOSA, POKAZA MU TAJANSTVENE ZNAKOVE ŠTO MU IH JE KRIST UTISNUO U TIJELO: KRISTOVE RANE!

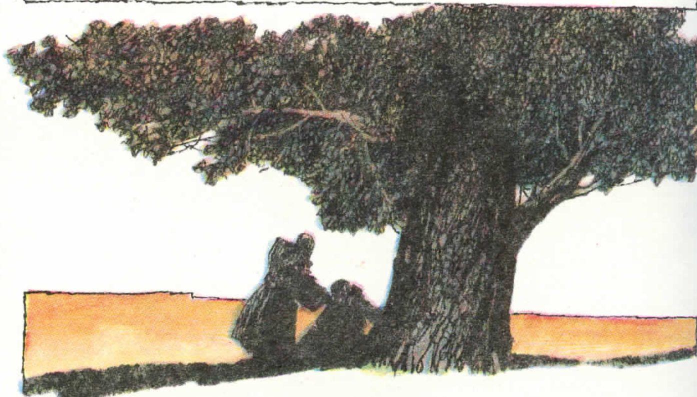

I NA PRSIMA JE IMAO DUBOKU RANU IZ KOJE JE KAPALA KRV... BRAT LEON MU, DUBOKO GANUT, OPRA I ZAVI RANE,

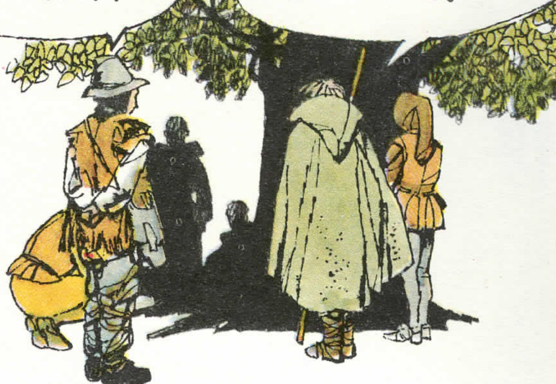
BRAT LEON NIJE VIŠE OSTAVLJAO FRANJU SAMA. UVIJEK JE BIO UZA NJ I POMAGAO MU PRI HODU. SVETAC JE ODSAD JEDVA HODAO, RANJENIH NOGU.

NAKON NEKOLIKO DANA DOŠLI SU NA VRH BRDA NEKI PASTIRI, ŽELJNI DA POZDRAVE FRANJU I BRAĆU.

ODMAH SU PRIMIJETILI DA SE FRANJO NE OSJEĆA DOBRO. TIHIM GLASOM UPITAJU BRATA LEONA, SVOGA DRAGOG PRIJATELJA:

OSTAVIMO GA SAMA! SAD VIŠE ŽIVI NEBU NEGO ZEMLJI. POĐITE ZA MNOM... ISPRIPOVIJEDIT ĆU VAM O ANĐELU ŠTO SAM GA SVOJIM OČIMA VIDIO...

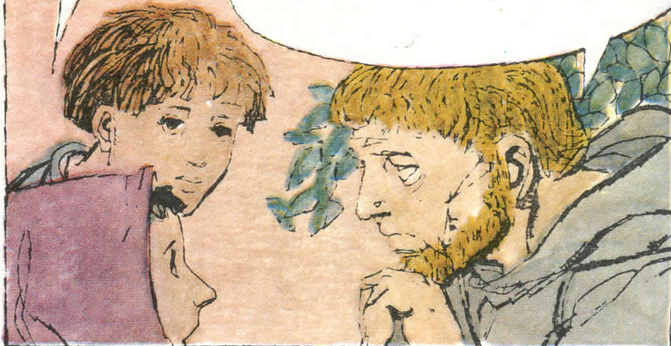
O NE! NIJE DOŠAO RADI MENE... ALI SAM GA VIDIO SVOJIM OČIMA... BIO JE PREKRASAN... SAMA SVJETLOST... SA ŠESTORO KRILA ŠTO ŠTO SU SE ŽARILA U PLAVETNILU NEBA...

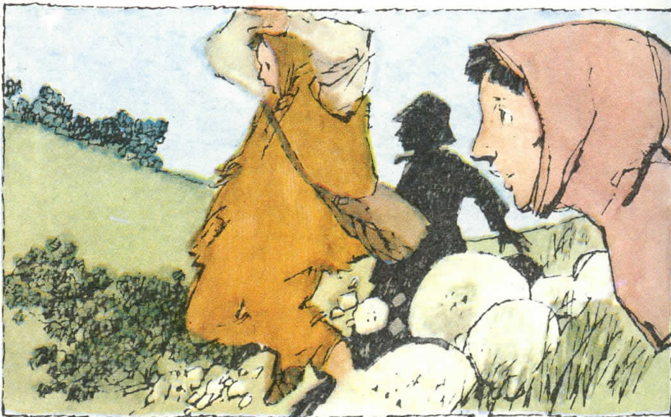
ŽURNO DOLETI K FRANJI... BIO JE ANĐEO NALIK NA KRISTA... IZ NJEGA IZAĐE PET SVIJETLIH ZRAKA KOJE PROBODOŠE RUKE, NOGE I ...

... FRANJIN BOK, U TAJ SAM SE ČAS SRUŠIO NA ZEMLJU KAO MRTAV...

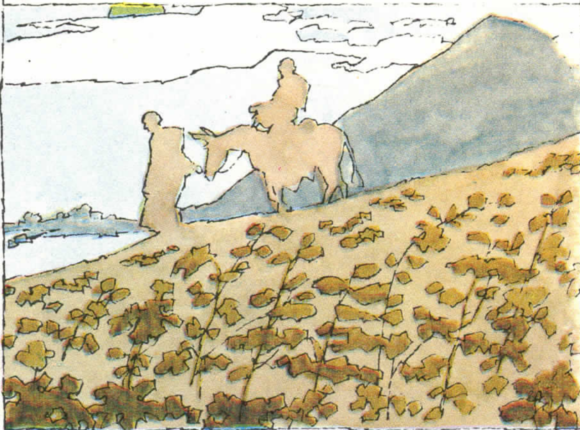

DOBRI SE PASTIRČIĆI GOTOVO PRESTRAŠIŠE ZBOG OVOG LEONOVOG PRIPOVIJEDANJA, OTRČAŠE U DOLINU I ISPRIPOVIJEDIŠE SVIMA ŠTO SE DOGODILO GORE, NA VRHU VERNE.

OKO POLOVICE LISTOPADA FRANJO SE ODLUČI VRATITI U ASIZ, ZAJEDNO S BRATOM LEONOM. RASTANAK S DRAGIM BRDOM BIJAŠE DIRLJIV. ZAGRLI BRAĆU...

ZATIM, NA MAGARCU ŠTO MU GA POSLA KNEZ ORLANDO, POČE SILAZITI U DOLINU POZDRAVLJAJUĆI POSLJEDNJI PUT SELJAKE, PTICE, STABLA ŠTO IH JE SRETAO NA PUTU.

NA ZADNJEM SE ZAVOJU ZAUSTAVI. UZ POMOĆ BRATA LEONA SIĐE S MAGARCA, TEŠKOM MUKOM KLEKNE I OKRENE SE PREMA BRDU I NAPRAVI RUKOM VELIKI ZNAK KRIŽA, GOVOREĆI:

ZBOGOM, BRDO SVETO, BRDO BOGATO NA KOJEMU SE BOGU SVIDJE STANOVATI. ZBOGOM, VERNA, NEKA TE BOG BLAGOSLOVI! OSTAJ U MIRU: MI SE VIŠE NEĆEMO VIDJETI!

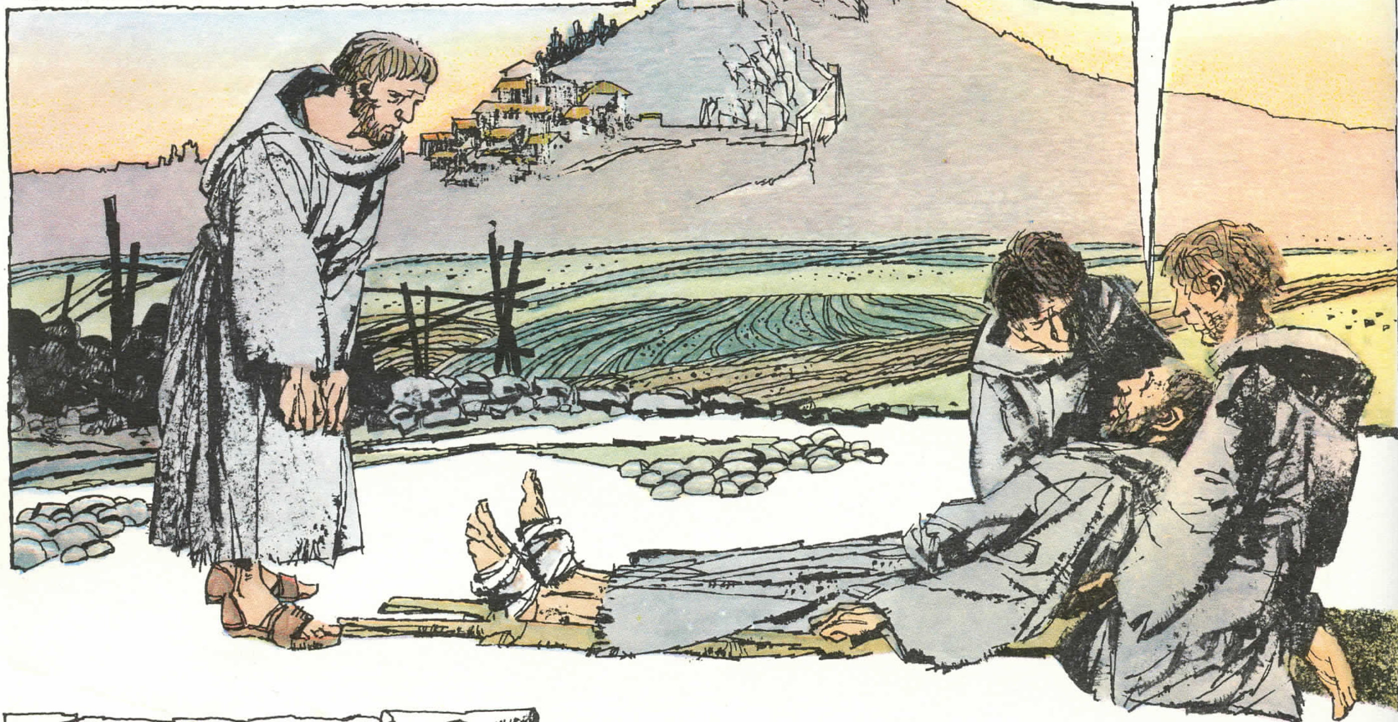
KAKO JE FRANJO DOČEKAO SESTRICU SMRT PJEVAJUĆI I KAKO GA JE POSLUŽIVALA GOSPA JAKOBA, A OTPRATILO RADOSNO JATO ŠEVA.

SESTRA SMRT

ASIZ, JESEN 1226. FRANJO JE GOST ASIŠKOG BISKUPA, SVOGA PRIJATELJA: ON GA JE ŽELIO ZADRŽATI U BISKUPSKOM DVORU DA GA LIJEČE VRSNI LIJEČNICI. SVETAC JE DOKRAJA BIO ISCRPLJEN. RANE, BOLESNA JETRA I UPALJENE OČI, SVE MU TO ZADAVALO VELIKE BOLI. BIO JE SKORO POTPUNO SLIJEP. SIROMAŠAK JE PRIMIJETIO DA „BRAT MAGARAC" /TAKO JE NAZIVAO SVOJE TIJELO/ NE MOŽE VIŠE. ZAMOLIO JE BRAĆU DA GA PRENESU U SVETU MARIJU ANĐEOSKU. ODANLE JE BIO KRENUO NA SVOJA MISIJSKA PUTOVANJA, PA JE ODANLE HTIO I U NEBO.

JEDNOG POSLIJEPODNEVA, KRAJEM RUJNA 1226: FRANJU SU NA NOSILJCI PONIJELI PREMA PORCIUNKULI. NA POLOVICI PUTA...

MOLIM VAS, BRAĆO, ZAUSTAVITE SE I OKRENITE ME PREMA ASIZU...

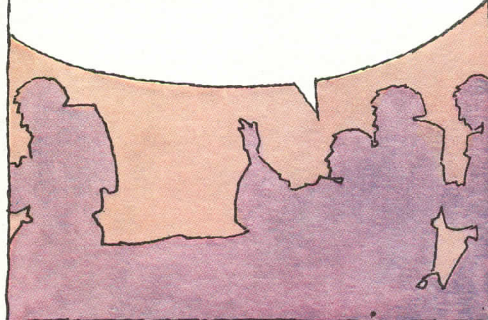

FRANJO GOTOVO VIŠE NIJE VIDIO... ALI JE OSJEĆAO STVARI KOJE SU GA OKRUŽIVALE, SJEĆAO SE MJESTA GDJE JE ONO PRVI PUT BIO ZAGRLIO GUBAVCA ... ČINILO MU SE KAO DA PONOVO ČUJE PJESME SVOJE MLADOSTI...

NIJE ŽALIO, ALI MU JE IPAK NEŠTO STEZALO GRLO... DIGNE BLAGOSLOVNE RUKE...

- BOG TE BLAGOSLOVIO, MOJ DRAGI GRADE, GRADE BOGU DRAGI I VJERNI! ...

ZAŽELIO JE DA PRIJE SMRTI VIDI GOSPU JAKOBU DI SETTESOLI, UGLEDNU RIMLJANKU, POBOŽNU I DAREŽLJIVU. KAZIVAO JE PISMO...

ŽELIŠ LI ME ZATEĆI ŽIVA, DOĐI I PONESI PLAHTU DA UMOTAŠ MOJE TIJELO...

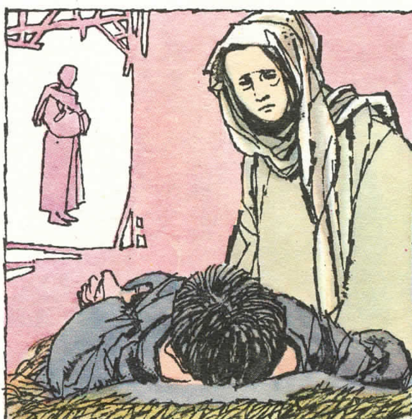

NIJE TREBALO POSLATI PISMO. JAKOBA (FRANJO JU JE NAZIVAO „BRAT JAKOBA" ZBOG NJEZINA HRABRA DUHA) BILA JE VEĆ NA PRAGU...

BRAĆA SU OSTALA ZBUNJENA...
ŽENAMA NIJE DOPUŠTENO UĆI...
ZA „BRATA JAKOBU" NEMA PRAVILA. PUSTITE JE DA UĐE.

BRATE FRANJO, DONIJELA SAM TI HALJU KOJU SAM SAMA OTKALA, I SLATKIŠE KOJI SI, BOLESTAN, JEO U RIMU.

FRANJO SE BLAGO NASMIJE, POKUŠA DA IH DOHVATI, ALI VIŠE NIJE MOGAO. RUKA MU JE SAMA PALA NA KREVET.

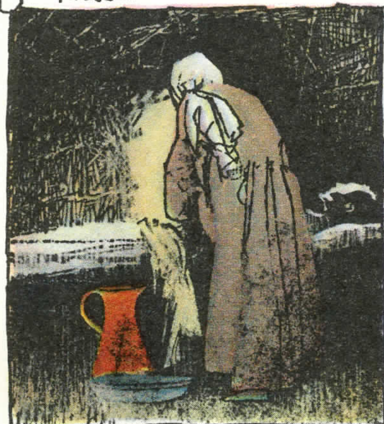

„BRAT JAKOBA" SE NAGNE NAD BOLESNIKA. KOLIKO USPOMENA!...

LICE POLOŽI NA SVEČEVU RUKU DA SAKRIJE SUZE. PROŠLO JE MNOGO GODINA OD NJIHOVA PRVOG SUSRETA U RIMU...

SLUŠALA JE FRANJINE PROPOVIJEDI I OTADA SE PROMIJENIO NJEZIN ŽIVOT. SVOJU JE PALAČU PRETVORILA U SKLONIŠTE ZA SIROTINJU...

...A KAD JOJ JE POVJERIO ONO JANJEŠCE?! ŽIVOTINJICA SE VIŠE NIJE DIJELILA OD NJE. BUDILA JU JE SVAKO JUTRO SVOJIM BLEJANJEM, A NAVEČER BI ZASPALA NA PRAGU NJEZINE SOBE...

ZBOG TIH LIJEPIH USPOMENA SADAŠNJOST SE ČINILA JOŠ ŽALOSNIJOM. JAKOBA PRIGUŠI SUZE I DADE SE NA POSAO DA UBLAŽI BOLESNIKOVE MUKE.

FRANJO, KOJI JE ŽIVIO PO EVANĐELJU, I NA ČASU SMRTI ZAŽELI U POTPUNOSTI NASLJEDOVATI ISUSA.

I RAZLOMI GA I DADE NAZOČNIMA.

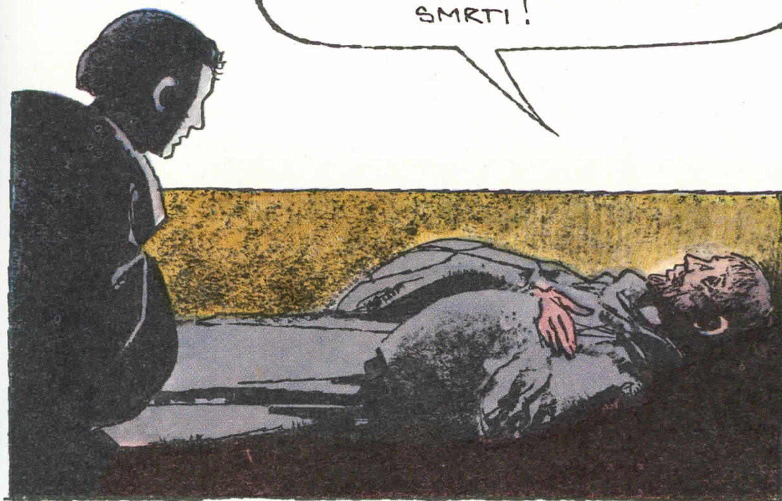
„ISUS JE LJUBIO SVOJE ŠTO BJEHU U SVIJETU, LJUBIO IH JE DO KRAJA" (Iv 13,1).

NAREDI DA GA POLOŽE NA GOLU ZEMLJU... BRAĆA, KLEČEĆI OKO NJEGA, ŽALOSNI PLAKAHU.

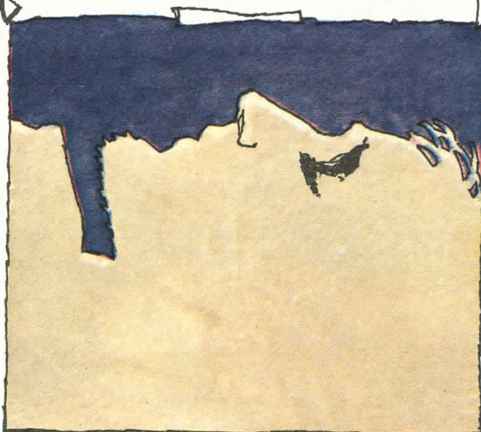

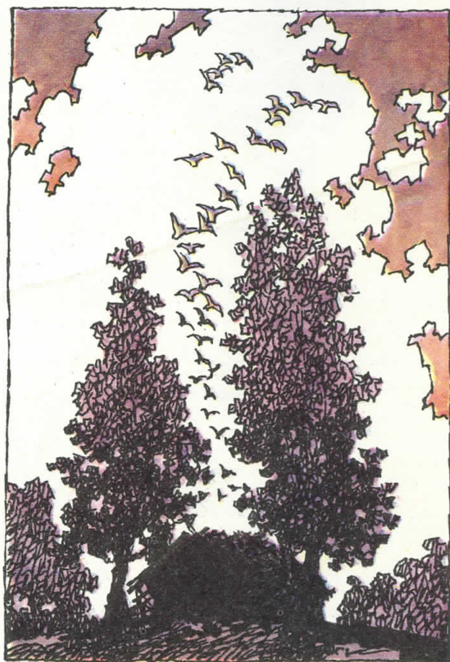

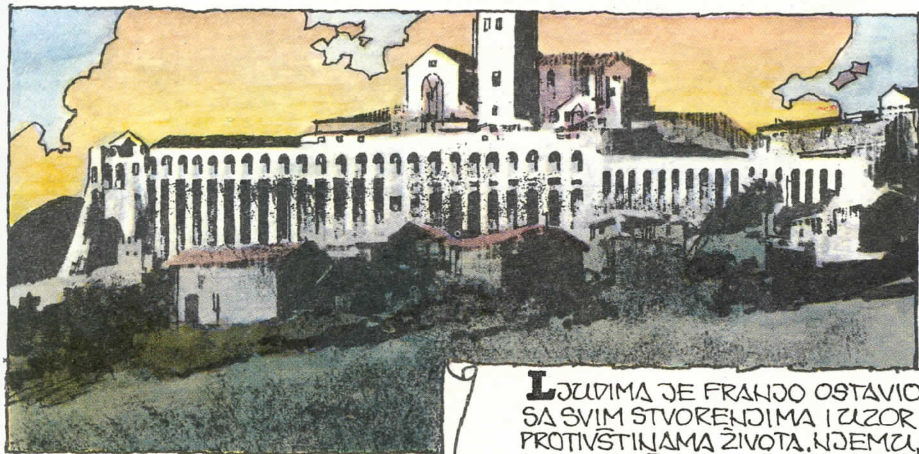

HVALJEN BUDI, GOSPODINE MOJ, PO SESTRI NAŠOJ TJELESNOJ SMRTI!

ZATIM JAČIM GLASOM ZAPJEVA DAVIDOV PSALAM:
...„GLASOM SVOJIM GOSPODINU VAPIJEM... DA MI DOĐE U POMOĆ..."

BRAĆA U SUZAMA NASTAVE PSALAM.

KOD POSLJEDNJE KITICE, BLAGO FRANJINO SRCE PRESTA KUCATI.

JATO ŠEVA DOLETI NA KOLIBU. ONE PRIHVATIŠE POSLJEDNJI PJEV „BOŽJEG PJEVAČA" I NASTAVE U ZBORU I PONESU JE U VISINE, GORE, PREMA NEBESKOM PLAVETNILU I NEIZMJERNOJ SVJETLOSTI...

LJUDIMA JE FRANJO OSTAVIO NOVI PRIMJER BRATSTVA SA SVIM STVORENJIMA I UZOR SAVRŠENOG VESELJA U PROTIVŠTINAMA ŽIVOTA. NJEMU, KOJI SE LIŠIO SVEGA I NE HTJEDE NIŠTA POSJEDOVATI, NI KROV NAD GLAVOM, NI NOVAC, ZAHVALNI LJUDI SAGRADIŠE BAZILIKU U ASIZU, SJAJNIJU OD DVORCA ŠTO GA JE SANJAO U MLADOSTI. OVAMO, U ASIZ, NEPRESTANCE DOLAZE LJUDI IZ CIJELOG SVIJETA, IZ SVIH ZEMALJA, SVIH VJERA DA PONOVNO OSLUŠKUJU FRANJINU PORUKU MIRA, BRATSTVA I LJUBAVI...

pjesma stvorova

Svevišnji, svemožni, Gospodine dobri,
Tvoja je hvala i slava i čast i blagoslov svaki.
Tebi to jedinom pripada,
dok čovjek nijedan dostojan nije,
ni da Ti sveto spomene Ime.

Hvaljen budi, Gospodine moj, sa svim stvorenjima svojim,
napose s bratom gospodinom suncem.
Od njega nam dolazi dan i svojim nas zrakama grije.
Ono je lijepo i sjajne je svjetlosti puno:
slika je, Svevišnji, Tvoga božanskoga sjaja.

Hvaljen budi, Gospodine moj,
po bratu našem mjesecu i sestrama zvijezdama,
koje si sjajne i drage i lijepe,
po nebu prosuo svojem.

Hvaljen budi, Gospodine moj,
po bratu našem vjetru,
po zraku, oblaku, po jasnoj vedrini
i svakom vremenu Tvojem,
kojim uzdržavaš stvorove svoje.

Hvaljen budi, Gospodine moj,
po sestrici vodi:
ona je korisna, ponizna, draga i čista.

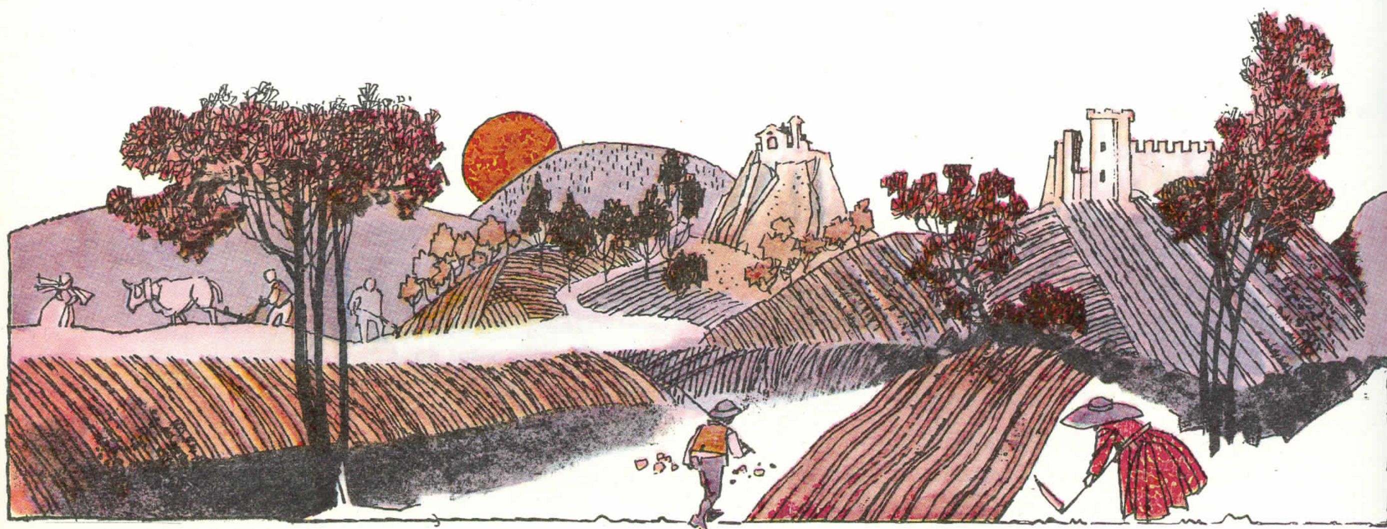
Hvaljen budi, Gospodine moj,
po bratu našem ognju,
koji nam tamnu rasvjetljuje noć.
On je lijep i ugodan, silan i jak.

Hvaljen budi, Gospodine moj,
po sestri i majci nam zemlji.
Ona nas hrani i nosi slatke nam plodove,
cvijeće šareno i bilje donosi.

Hvaljen budi, Gospodine moj,
po onima koji praštaju iz ljubavi Tvoje
i podnose rado bijede života.
Blaženi koji sve podnose s mirom,
jer ćeš ih vječnom okruniti krunom.

Hvaljen budi, Gospodine moj,
po sestri nam tjelesnoj smrti,
kojoj nijedan smrtnik umaći neće.
Jao onima, koji u smrtnom umiru grijehu,
a blaženi, koje Ti nađeš po volji presvetoj svojoj,
jer druga im smrt nauditi neće.

Hvalite i blagoslivljajte Gospodina moga,
zahvaljujte njemu, služite njemu svi
u poniznosti velikoj!

SADRŽAJ

Naslov izvornika: Frate Francesco
ei suoi fioretti

Crtač: Dino Battaglia
Korektura: Katica Majdandžić
Grafički urednik: Budimir Mijo Cvitković
Izdaje: Konferencija provincijala
O. F. M. — Jugoslavija
Odgovara: dr fra Nikola Vukoja, Kaptol 9, ZAGREB
Tisak: TIZ »ZRINSKI« Čakovec, 1981.

